

SLOVENSKI

Izdaja in tiska: Slovenski poročevalec. — Direktor: Rado Janžura. Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak. — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1 i/a 3, telefon 23-522 do 23-526. — Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/II, telefon 23-522 do 23-526. — Oglasi: oddelček Ljubljana, Titova cesta 7, telefon 21-696, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-632. — Poštni predal št. 29. — Ziro račun pri Komunalni banki Ljubljana št. 60-KB-S-Z-367. — Mesečna naročnina 230 din.

Poročevalec

Dvolična igra v Parizu

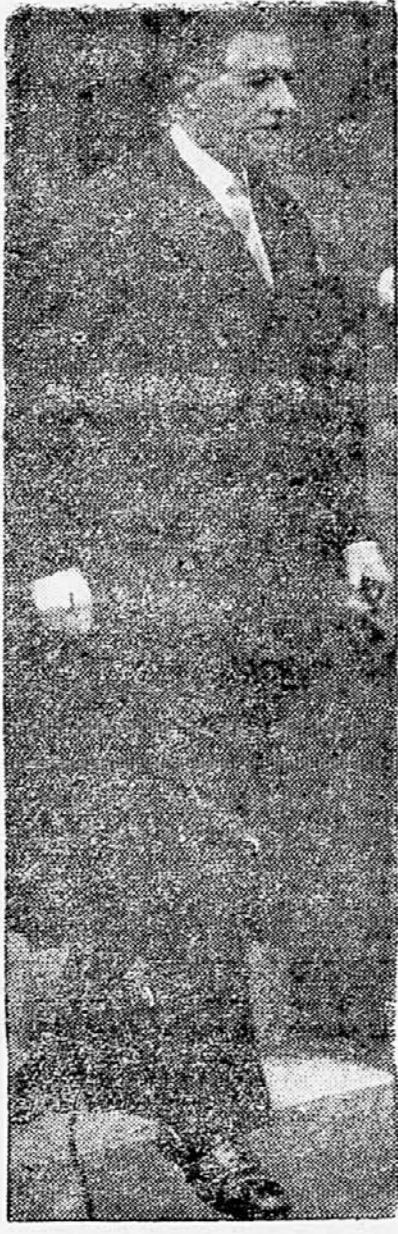
OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

PARIZ, 28. maja (Po telefonu). Po štirinajstih dneh »upravljanja«, ki so hkrati tudi doba trajanja alžirskega upora, je predsednik vlade danes ob treh ponoči odšel v Elizejsko palačo, da bi obvestil predsednika francoske republike Cotyja o svojem odstopu. Čez poldrugo uro po končanem posvetovanju je Coty načelno ta odstop sprejel, vendar je zaposlil Pflimlina, naj opravi naprej svoje delo do trenutka, ko bo po posvetovanjih z voditelji političnih strank lahko določil njegovega naslednika.

Se ponoči je Coty najprej sprejel oba predsednika domov, danes popoldne pa se je dve uri posvetoval z voditeljem konservativcev Pinayem, generalnim sekretarjem socialistične stranke Molletom in začasnim predsednikom ljudskega republikanskega gibanja Teitgenom. Po konferenci ni nihče izmed teh politikov hotel dati kakršno koli izjavo. Medtem pa je skupina poslancev ljudskega republikanskega gibanja, ki ga vodi Pierre Pflimlin, objavila poziv, v katerem priporoča zbiranje okrog generala de Gaulle. Coty pa upa, da bo morda še nočjo lahko imenoval osebnost, ki naj bi sledila Pflimlinu.

Teško je verjeti, da bi bilo o mogoče, če naj bi ta osebnost ne bila de Gaulle. Če se je Coty že odločil, ta tako imenovana posvetovanja niso posvetovanja, ampak priznavanje, da drugega izhoda ni. V tem primeru lahko samo sklepa o tem, kako naj to snujnost preda tistim ljudem, ki nikakor niso prepričani, da je takšna rešitev res nujna. Da je ta domneva pravilna, nam potrjujejo imena politikov, ki so bili poklicani na posvet: Pinay in neodvisni so že prej to zahtevali. Zato so trije njihovi ministri izstopili iz vlade in zato so njihovi poslanci v prvih jutranjih urah glasovali proti reviziji ustave. Teitgen, drugi poklicani, ki nadomestuje Pflimlina kot vodja ljudskih republikancev, je razumel omahovanje, razpoloženje in večinske vedenje dosedanjega predsednika vlade in se je tudi začel nagibati k takšni rešitvi. Naposled je tukaj Guy Mollet, ki navidezno nasprotuje de Gaullovi vrnitvi, čeprav je prav on poslal de Gaullu pismo, v katerem ga je prosil, naj pri zarotnikih uporabi svojo moralno avtoriteto. In prav ta pobjuda je sprožila vrsto sestankov med Pflimlinom in vladnimi zastopniki ter generalom de Gaullem. Naposled lahko tudi temu pismu deloma pripisemo de Gaullovo izjavo o sestavi vlade, ki je povzročila tolikšno prepadenost, a je po vseh znamenjih sodeč samo naravna posledica teh sestankov in obljub, ki so mu bile očitno dane. Za osvetlitev vloge, ki jo je v teh usodnih urah igral Mollet, je značilno tudi to, da je samo nekaj trenutkov, preden je Pflimlin odkril obstoj tega pisma, Mollet slovesno zadrževal v parlamentu, da se vse govornice o njegovem srečanju z de Gaullem popolnoma neutemejljene. Toda pomen tega pisma je bil mnogo odločilnejši od vseh poznejših sestankov, zakaj za njegovimi vstrelci se je skrivalo priznanje, da je vlada nesposobna, priznanje, samo vi lahko naredite red. Iz tega je popolnoma logično mogoče sklepati, da je de Gaulle edini možni predsednik v tem položaju.

Toda vse to je potekalo za kulisami, zakaj na odprtem odru je socialistična stranka slovesno izjavljala, da se ne bo nikoli sprijaznila z de Gaullovim prihodom na oblast. Socialistični poslanci in senatorji so celo v noči od ponedeljka na torek glasovali resolucijo, v kateri so odobrili stavkovno akcijo komunistične sindikalne centrale

De Gaulle

Pet novih težkih let?

(Od našega stalnega dopisnika)

RIM, 28. maja (Po telefonu). Volilni rezultati sicer niso prinesli bistvenih in odločilnih sprememb, zanimali pa so mnoge predvolilne napovedi. Katera so glavna presenečenja?

Kljub navidezni apatičnosti je bila volilna udeležba celo nekoliko višja kot na zadnjih volitvah (94%). Pokazalo se je, da udeležba na predvolilnih zborovanjih še zdaleč ni zanesljiv pokazatelj. Krščanska demokracija je imela prej slabe, da je vlada nesposobna, priznanje, samo vi lahko naredite red. Iz tega je popolnoma logično mogoče sklepati, da je de Gaulle edini možni predsednik v tem položaju.

Druge veliko presenečenje tega volitev bi bilo moč strniti v naslednje: poraz desnice (neofašisti, monarhisti), nepredvideni dvig krščanske demokracije in naravnost presenetljiv skok socialistov (PSI).

Fiziognomija nove poslanske zbornice, ki šteje 596 poslancev, je naslednja (odstotki se nanašajo na število veljavnih glasov. V oklepaju so podatki za leto 1953):

DC	273 — 42,4% (263 — 40%)
PCI	140 — 22,7% (143 — 22,6%)
PSI	84 — 14,2% (75 — 12,7%)
PSDI	23 — 4,6% (19 — 4,5%)
Radikali in republikanci	7 — 1,4% (5 — 1,6%)
Liberali	16 — 3,5% (13 — 3%)
Monarhisti (obe stranki)	23 — 4,8% (40 — 6,9%)
MSI	25 — 4,7% (29 — 5,9%)
Comunita (Olivetti)	1 — 0,6%
SVP (južnotirolska ljudska stranka)	3 — 0,5% (3 — 0,5%)

Ostali 1 — 0,6% (1 — 2,7%)
Zanimiv pokazatelj so tudi absolutne številke:
DC 12.508.000 (10.836.000); pri-rastke: 1.675.000; PCI 6.700.000 (6.121.000); prirastek 579.000; PSI 4.198.000 (3.441.000); prirastek 757.000; desnice (MSI in monarhisti) 2.834.000 (3.436.000); padec 601.000.

Socialisti so torej dosegli procentualno največji skok. V primerjavi s svojimi glasovi iz leta 1953 so se okrepili za približno 24%. Pri DC znaša ta odstotek cca 16%, pri PCI pa nekaj manj kot 10%. V klopih poslanske zbornice se bodo ti odstotki odražali takole: DC ima 10 poslancev več, PSI devet poslancev, PCI pa tri manj kot leta 1953.

Kot je omenjeno, je uspeh socialistov presenetil vse politične faktorje. Uspeh je toliko večji, ker so bili socialisti v predvolilni kampanji napadani z desne in z leve, razpolagali so s skromnimi sredstvi in niso imeli na razpolago izkušenega propagandnega aparata, kot na primer krščanski demokrati ali komunisti. Volilna afirmacija socialistične stranke torej pomeni, da je skoraj 800.000 novih volivcev izrazilo zaupanje notranje in zunanje političnih koncepcijam, ki jih je socialistična stranka konkretno formulirala v svojem programu: italijanska pot v socializem; dezatomizacija čim večjega dela Evrope, težnja po razorožitvi, medsebojno zblizevanje Vzhoda in Zahoda na osnovi sočasne kmitve obeh blokov in iskanja skupnih točk.

Krščanski demokrati so k nepričakovanemu uspehu nedvomno prispevali francoski dogodki. Tudi zaradi večje politične zrelosti je volivec z Juga od-

tudi ni za de Gaulle. Zato ni nič čudnega, če je nacionalni odbor za republikansko obrambo vrnil predlog komunistov za sestanek zastopnikov republikanskih strank, ki naj bi se sestali danes popoldne v skupščini in složno določili skupnega kandidata, ki bi ga kot predsednika vlade predlagali predsedniku republike Cotyju.

Trenutno še ni mogoče proročati, kako se bo to stanje razvzlozilo, čeprav se nam zdi, da poznamo konec. Drži, da je med množicami razburjenost, da mnogi pozivi na stavke, manifestacije in odpor dobivajo množičen odmev. Kakšne pretveze, kakšne formule bodo našli ti današnji Fouchéji, da bi odigrali posmrtno koračnico četrti republiki in praznovali rojstvo pete, zakaj formulo bo treba najti, če naj bi se vse dosti nje razburevanje pogoje in če naj ne bi prišlo do izbruha.

V. Hreščak

Mladinke iz beogradske občine Paullula čestitajotov. Titu ob njegovem rojstnem dnevu (Jugofoto)

PLENUM CK LJUDSKE MLADINE JUGOSLAVIJE

Mladina naj pomaga reševati probleme

Iz poročila predsednika Ljudske mladine Jugoslavije Mika Tripala

Beograd, 28. maja. (Tanjug). V Beogradu se je danes začel II. plenum centralnega komiteja Ljudske mladine Jugoslavije. O nalogah mladine v zvezi s VII. kongresom ZKJ je poročal predsednik Ljudske mladine Jugoslavije Mika Tripalo. Na dnevnem redu je tudi poročilo sekretarja CK Ljudske mladine Jugoslavije Luke Banovića o peh rež delovnih metodah vodstva Ljudske mladine.

Plenumu risostvujeta član izvršnega komiteja CK ZKJ Petar Stambolić in član CK ZKJ Krsto Popivoda.

Predsednik CK Ljudske mladine Mika Tripalo je v začetku poudaril, da je VII. kongres Zveze komunistov Jugoslavije velikanskega pomena za mladino, zlasti pa za organizacijo Ljudske mladine Jugoslavije. Program Zveze komunistov Jugoslavije je važen za Ljudsko mladino tudi zaradi tega, ker je bilo na VI. kongresu Ljudske mladine Jugoslavije v uvodnem delu statuta poudarjeno, da so

družbene odgovornosti mladine, potem se predvsem misli na to, da morata mladinska organizacija in mlad človek priti v tak položaj, ki ga bo navajal, da bo z vsakim dnem prevzemal vse večje obveznosti in večje naloge. To pomeni, da ta politika v predvsem v uvajanju čim večje števila mladih ljudi v organe družbenega samoupravljanja in organe oblasti, čeprav je to zelo važno, temveč tudi v čim neposrednejšem vključevanju mladinske organizacije v reševanje konkretnih problemov našega socialističnega razvoja. tako tistih, ki zadevajo razvijanje materialne podlage, kakor tudi tistih, ki zadevajo nadalj-

ni razvoj socialističnih družbenih odnosov.

Le z vključevanjem Ljudske mladine in vse večjega števila mladincev in mladink v družbeno-politično življenje države bomo lahko izpolnili obveznosti, ki jih postavlja program Zveze komunistov.

Ko je govoril o razširjenju družbene odgovornosti mladine, je Tripalo dejal, da mora biti težišče izvajanja te naloge v komuni. Glavni namen našega političnega dela mora biti pripravi vsakega mladina in mladinko, da je od njegovih dela na delovnem mestu, od njegove dejavnosti v organih družbenega samoupravljanja odvisno, kako naglo in v kakšni obsegu se bodo reševali naši življenjski problemi.

Predsednik Tito v Novem Beogradu

Beograd, 28. maja. Predsednik republike je obiskal ob 17. uri Novo poslopje Zveznega izvršnega sveta v Novem Beogradu. Pred poslopjem so ga sprejeli podpredsednik zveznega izvršnega sveta Mijalko Todorović, sekretar Veljko Zeković, predsednik občine Novi Beograd Ljubinko Pantelić, sekretar občinskega komiteja ZK Stojan Svrčarić, glavni projektant inž. Mihajlo Janković, direktor podjetja »Rad« Miloš Janič in skupina inženirjev. Po ogledu poslopja si je predsednik republike ogledal tudi naselje »Novi Beograd«.

ZSSR je enostransko odgodila izvajanje pogodb s FLRJ

Beograd, 28. maja. (Tanjug). Tanjug je izvedel, da je minister za zunanje zadeve ZSSR Gromiko sprejel 27. t. m. jugoslovenskega veleposlanika v ZSSR Veljka Mićunovića in mu izročil noto vlade ZSSR, s katero se v obliki ustreznega predloga enostransko odloga za nadaljnjih pet let izkoriščanje kreditov Jugoslaviji, ki je bilo stimulirano s polnveljavnima gospodarskima pogodbama z dne 12. januarja in 1. avgusta 1956. Nota omenja, da bi ugnestilo priti do nekaterih kompenzacijskih poslov na temelju tekoče blagovne zamenjave. Na koncu note je rečeno, da se vlada DR Nemčije strinja s predlogom o odlaganju v tistem delu, ki zadeva sporazum z dne 1. avgusta 1956.

Seja pravnega sveta

Beograd, 28. maja. (Tanjug). Dopoldne je bila v Beogradu seja pravnega sveta pri zveznem izvršnem svetu, na kateri so proučili predlog splošnega zakona o šolstvu. Pravni svet se je načelno strinjal z načrtom, vendar pa je k posameznim njegovim členom dal svoje pripombe. Zvezni izvršni svet bo jutri končno obravnaval ta zakonski načrt pred dostavitvijo zvezni ljudski skupščini. Pričakujejo, da bo skupščina razpravljala o načrtu splošnega zakona o šolstvu pred poletnimi počitnicami.

RAZVIJATI KLUBE Mladinskih ZADRUŽNIKOV

Mika Tripalo je nato opozoril na potrebo po razvijanju klubov mladih združnikov in šolskih združenj, zlasti ob uporabljanju agrotehničnih ukrepov. Potrebno bi bilo organizirati tudi strokovna posvetovanja mladih združnikov, ki bi bila vzpodbudna za čim širše izvajanje teh ukrepov. Nadalje je poudaril, da je potrebna posebna pozornost za razvijanje šolskega omrežja za pouk kmetičke mladine, kakor ga določa novi zakon o reformi šol.

Mika Tripalo je ob koncu govoril o fizični kulturi in je dejal, da bo na pobudo CK Ljudske mladine sklican kongres fizične kulture, ki naj bi se pri razvijanju telesne vzgoja. Nato bo treba mobilizirati vse sile, da bodo sklepi tega kongresa uresničeni in zatrti pojavi, ki škodujejo fizični delavnosti.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Danes seja zveznega izvršnega sveta

Beograd, 28. maja. (Tanjug). Jutri dopoldne bo seja zveznega izvršnega sveta, na kateri bodo razpravljali o načrtu zakona o šolstvu obnem z načrtom uvodnega zakona. Razen tega bo zvezni izvršni svet proučil več predlogov novih uredb, odločb in sklepov s področja gospodarstva, prosvete in splošne uprave. Na dnevnem redu bo tudi nekaj predlogov za ratificiranje mednarodnih sporazumov.

Seja pravnega sveta

Beograd, 28. maja. (Tanjug). Dopoldne je bila v Beogradu seja pravnega sveta pri zveznem izvršnem svetu, na kateri so proučili predlog splošnega zakona o šolstvu. Pravni svet se je načelno strinjal z načrtom, vendar pa je k posameznim njegovim členom dal svoje pripombe. Zvezni izvršni svet bo jutri končno obravnaval ta zakonski načrt pred dostavitvijo zvezni ljudski skupščini. Pričakujejo, da bo skupščina razpravljala o načrtu splošnega zakona o šolstvu pred poletnimi počitnicami.

med DC in me. večinskim kvorumom. Fanfani pa je še neposredno pred volitvami izključil možnost, da bi se DC orientirala na skrajno desnico. V povolilnem položaju bi to poleg drugega pomenilo igrati na karto strank, ki so v »zasluhu«. Tudi socialni demokrati so preslabi, da bi krščanski demokrati lahko pomagali do večine; manjkajo jim trije poslanci. Le-te bi sicer lahko dali Južni Tirolci, toda taka večina bi bila skrajno nestabilna, bodisi kes da točno 296 glasov in niti enega več, bodisi zaradi različnih južnotirolske ljudske stranke. Z druge strani pa morajo socialni demokrati najprej v familiji rešiti vprašanje »v vlado ali izven nje«, kajti strankina levica je odločno proti sodelovanju v vladi, »er bi le-to onemogočilo vsako misel na socialistično združitve. Tudi kombinacija s socialnimi demokrati in liberali pride torej zopet v poštev z ozirom na notranji položaj v socialni »mo-kraciji. Kolikor bi do nje vendarle prišlo, pa bi bila stalni Damoklejev meč nad glavo »e vlade, ki bi prej ali slej zopet končala in enobarvni vladni garnituri. Vsako ugibanje o tem, kako bo razrešena »kvadratura centrističnega kroga«, je seveda preuranjeno. Na kak pa bi bilo položaj v Italiji ocenjevati »čeno, izven širšega okvira, v katerem preživlja demokratični center hudo krizo. Dogodki v Franciji so namreč pokazali, da demokratični center ni bil dovolj močan, da bi kljuboval napadu desnice. Italijanske volitve pa so z druge strani zgovorno odkrile, da italijanski volivci zavračajo »francosko rešitev: poraz, če že ne razsulo desnice, ter velik uspeh socialistov, »a nedvomno indikativna elementa, ki ju v prihodnjem petletju ne bo moč obiti.

Miran Suštar

8 SKUPŠČINE ZVEZNE INDUSTRIJSKE ZBORNICE

Zmanjšati primanjkljaj v zunanjetrgovinski bilanci

Beograd, 28. maja. (Tanjug) V Beogradu se je včeraj začela IV. redna skupščina Zvezne industrijske zbornice, ki ji je poleg 400 delegatov prisostvoval tudi član zveznega izvršnega sveta in sekretar za industrijo Sergej Kraigher.

Po uvodnih formalnostih je predsednik Zvezne industrijske zbornice Teodor Vujašević poudaril, da je glavna naloga naše industrije uveljavljanje učinkovitih ukrepov za zmanjšanje zunanjetrgovinskega primanjkljaja, zaradi česar bomo morali razviti tiste industrijske panoge, ki vplivajo na zmanjšanje uvoza in povečanje izvoza. Druga naloga bo hitrejši razvoj energetske, povečanje proizvodnje potrebščin za reprodukcijo, bolj racionalna proizvodnja opreme za industrijo in druga gospodarska področja ter hitrejši razvoj proizvodnje za osebno potrebo.

Nato je govoril sekretar za industrijo pri zveznem izvršnem svetu Sergej Kraigher. Opozoril je, da je v družbenem planu za razdobje 1957-1961 v proizvodni politiki, vključeni s politiko delitve in porabe, predvideno, da se bo proizvodnja reprodukcij-

vsem segajo po izpremembah v koeficientih in drugih podobnih ugodnostih, kar gre v breme skupnosti.

Skupščina je včeraj popoldne nadaljevala delo v komisijah, danes pa je sprejela sklepe, ki poudarjajo poleg drugega, da zahteva doseženi obseg industrijske proizvodnje potrebo po racionalnejši organizaciji. Na skupščini je bilo predlagano, naj vsa strokovna združenja temeljito analizirajo možnosti vseh industrijskih panog zaradi njihovega maksimalnega izkoriščanja. Proizvajalcom opreme se priporoča, naj proizvodne programe vskladijo s potrebami mehanizacije kmetijstva, prometa, gradbeništva in drugih panog, ki so velikega pomena v sedanji dobi izgradnje. Da bi se simbolj angažirala strojegradnja, je treba ustvariti pogoje za izenačenje cen in primerno zasitjenosti domačega proizvajalca.

Skupščina je naročila zbornici in strokovnim združenjem, naj podpre vsako pobudo za organiziranje poslovnih združenj tako za promet, kakor tudi za proizvodnjo blaga. S tem bi omogočili hitrejšo kooperacijo in specializacijo proizvodnje. Industrija sama bo mogla izločiti določena sredstva za pospeševanje proizvodnje surovin, zlasti v kmetijstvu. Potrebno je predvsem proučiti delež komun pri investicijah gospodarskih organizacij iz skladov federacije, da bi jim pravilneje usmerjali investicije. Prav tako naj bi se s predpisi razmejila obrt od industrije, da bi preprečili povečevanje nekaterih industrijskih zmogljivosti, za katere ni objektivnih pogojev.

Prav tako se priporoča, naj se nadalje proučijo možnosti postopnega sproščanja amortizacije in njenega intenzivnejšega usmerjanja na rekonstrukcije in zamenjavo sedanjih osnovnih sredstev. S sedanjo odločbo o možnosti uporabljanja srednjeročnih kreditov za pokritje stroškov zaradi osvajanja novih proizvodov ni bil urejen problem osvajanja nove proizvodnje, ker je postopek za odobravanje teh posojil predolg. Premije naj bi odražali v plačnem sistemu kot enega izmed osnovnih činiteljev nagraditve, tako da bi vsako podjetje našlo tak izhod, ki bo omogočil, da bo premija pripomogla k povečanju proizvodnje in produktivnosti dela.

Na skupščini so sklenili, naj zbornica in strokovna združenja spremljajo pomanjkanje posameznih proizvodov, ki naj bi ga preprečevali z ustreznimi proizvodnimi programi. V določenih primerih naj bi se stabilizacija omogočala z dogovajanjem z zainteresiranimi gospodarskimi in drugimi organizacijami. Zvezna industrijska zbornica in strokovna združenja naj posvetijo posebno pozornost omejevanju posredovalne trgovine in visoke marže za posamezne predmete, ki sta vzrok

Sklepi Izvršnega sveta LRS

Ljubljana, 28. maja. Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je imel včeraj redno sejo, ki jo je vodil predsednik izvršnega sveta tov. Boris Kraigher.

Izvršni svet je najprej razpravljal o osnutku odloka o določitvi števila zastopnikov družbene skupnosti v organih republikanskih gospodarskih zbornic. Po zakonu o gospodarskem združenju sodelujejo v vodstvu gospodarskih zbornic poleg zastopnikov, ki jih izvolijo člani zbornice — gospodarske organizacije — tudi še določeno število zastopnikov družbene skupnosti, to so pri republikanskih gospodarskih zbornicah zastopniki zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS, izvršnega sveta ter določenih družbenih in drugih organizacij in zavodov, ki se ukvarjajo z gospodarskimi vprašanji, niso pa člani zbornic. Osnetek tega odloka bo predložen ljudski skupščini za njeno prihodnje zasедanje.

Izvršni svet je nadalje sprejel uredbo o potrjevanju šolskih učbenikov in priročnikov, po kateri morajo biti vse učne knjige in skripte, ki jih uporabljajo v osnovnih in srednjih splošnošolskih učbenikih ter strokovnih in posebnih šolah potrjene od Sveta za šolstvo LRS. Za sestavo učbenikov bo svet za šolstvo razpisoval natečaje.

Izvršnemu svetu je bila predložena tudi informacija o tem, kako namerava svet za šolstvo s pravilnikom urediti potrjevanje šolskih učbenikov. Z poslednjim izvajanjem tega pravilnika bodo odstranjene marsikateri težave in pomanjkljivosti, ki so doslej spremljale izdajanje šolskih knjig.

— sprejel odločbo o prenehanju šolskega posestva višje gošpodinjske šole v Grobljah kot finančno samostojnega zavoda. Večino posestva, ki je bilo do sedaj izkoriščano za praktični učnik na šoli, kar pa po novem učnem načrtu odpade, bo prevzelo selekcijsko posestvo Crnelo; — izda odlok o razdelitvi splošnih stopenj prispevka za socialno zavarovanje na stopnje za posamezne panoge zavarovanja v letošnjem letu, ki jih je predlagal Zavod za socialno zavarovanje LRS; — in sprejel sklep o prevzemu podjetja Elektrogospodarski skupnosti Slovenije, da bo najela posojilo za gradnjo hidrocentrale Ožbolt na Dravi.

Plenum CK LMJ

(Nadaljevanje s prve strani) Razprava o VII. kongresu ZKJ je vplivala tudi na mladinske mednarodne zveze. Ljudska mladina Jugoslavije ni nikdar prekinila svojih zvez z drugimi organizacijami socialističnih držav, temveč je pobuda za prekinitev prihajala vedno od druge strani. To se ni dogajalo samo med gonjo Informbiroja leta 1948, temveč tudi po oktobrskih dogodkih na Madžarskem, ko ni hotela nobena mladinska organizacija v socialističnih državah, razen v Poljski in Rumuniji, imeti nobenih zvez z nami. Isto se dogaja tudi sedaj. Nekateri mladinske organizacije socialističnih držav postopno prekinjajo vse dogovorjene oblike sodelovanja, pa tudi cela vrsta športnih stikov je bila brez vsakih razlogov prekinjena.

Zasedanje odbora za gospodarske organizacije zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS

Ljubljana, 28. maja. Danes je zasedal skupščinski odbor za gospodarske organizacije zbora proizvajalcev. Najprej je razpravljal o statusu strokovnega združenja podjetij za distribucijo električne energije, ki je bilo letošnjega aprila ustanovljeno v skladu z zakonom o elektrogospodarskih podjetjih. Odbor je pri pregledu statuta ugotovil vrsto nejasnosti v posameznih členih. Glede na to je sklenil poslati statut v ponovno razpravo upravnemu odboru Zdrženja s tem, da mu dostavi prečiščeno besedilo statuta.

Uredbi o uporabljanju potniških avtomobilov

Beograd, 28. maja. (Tanjug). Najnovejša števila »Službenega lista FKJ« objavljajo nove uredbe in roki za izvajanje uredbe o uporabljanju družbenih sredstev za potniške avtomobile, pravilnik o servisnih ustanovah in uporabljanju potniških avtomobilov v posebnih servisnih organizacijah in odredbo o določanju cen prevoza s potniškimi avtomobili za službene potrebe. Navodilo za ustanovitve in splošno upravo pri zveznem izvršnem svetu pravi, da se potniški avtomobili, nabavljeni s sredstvi državnih organov, ustanovljenih v organizaciji gospodarskih organizacij, uporabljajo po servisnih ustanovah. Za vožnjo v kraju in za službene potovanja izven kraja pa se lahko opravijo za avtomobilom samo na podlagi odločbe. Posamezne organizacije imajo lahko izjemno potniške avtomobile za vožnjo v kraju in za službene potovanja, ki se ne morejo opraviti z rednim javnim prometom, ali pa, ako zahtevajo posebna korist, nujnost in značaj posla. Potniški avtomobili, nabavljeni s sredstvi gospodarskih organizacij, se lahko uporabljajo za vožnjo v kraju in za službene potovanja, kakor tudi za vožnjo določenih najvišjih funkcionarjev velikih gospodarskih organizacij, ki jih določijo republikanski izvršni sveti. Gospodarske organizacije lahko uporabljajo avtomobile samo za tiste vožnje v kraju in službene potovanja, ki se ne morejo opraviti z rednim javnim prometom, ali pa, ako zahtevajo posebna korist, nujnost in značaj posla. Gospodarske organizacije morajo izdati pravilnike o uporabljanju avtomobilov, v katerih bodo določile, katere osebe, pod kakšnimi pogoji, za kakšne posle in na kakv način oddajo avtomobile za uporabljanje potniške avtomobile. Delavski svet gospodarske organizacije določi osebo po delovnih mestih, ki se lahko poslužuje potniških avtomobilov. Za tiste funkcionarje gospodarskih organizacij, ki jim republikanski izvršni sveti odobri uporabljanje avtomobilov, posebno za vožnjo v kraju, delavski svet določi višino stalne mesečne odškodnine. Navodilo naloži nadalje, da se v roku 30 dni poročilo o potniških avtomobilih in o člena pri vseh organizacijah v zvezi s potniškimi avtomobili, ki se oddajo za splošno upravo pri zveznem izvršnem svetu, določa status in funkcije servisnih ustanov ter posebnih servisnih organizacij, enot in ustanov s samostojnim finančnim, lahko pa se ustanove tudi za posamezne organe, ustanove organizacije ali kot skupnosti in več izmed njih zaradi racionalnejšega uporabljanja potniških avtomobilov. — Servisna ustanova mora imeti potrebne prostore za garaže in delavnice. Organi, ustanove in organizacije, ki jim bodo zaradi posebnih značajev njihove službe prepričani avtomobili za vožnjo v kraju, bodo ustanovile posebne servisne organizacijske enote, na katerih bodo uporabljale potniške avtomobile. Z odobro državnega sekretarja za finance je določena cena prevoza s potniškimi avtomobili za službene potrebe, ki velja za vse servisne ustanove in posebne servisne organizacijske enote.

III. KONGRES INŽENIRJEV IN TEHNIKOV GOZDARSTVA IN LESNE INDUSTRIJE JUGOSLAVIJE

Melioracija degradiranih gozdov - osnovna naloga

Bled, 28. maja. Včeraj in danes je III. kongres inženirjev in tehnikov gozdarstva ter lesne industrije Jugoslavije nadaljeval delo. Delegati so včeraj poslušali poročilo predsednika gozdarskih društev inž. Fazlije Alikalija o stanju in možnostih sodobne gojitve gozdov pri nas. V tem poročilu je med drugim rečeno, da je vsako leto po osvoboditvi prineslo v gozdarstvo nove delovne metode, uporabo strojev ter mehanizacije za izkoriščanje gozdov. Vendar gojitve gozdov pri nas zastaja, zlasti z vidika resen problem, obenem pa odgovorno nalogo za vsakega strokovnjaka. Težišče del na tem področju je bilo vsa leta po vojni usmerjeno na urejanje gozdov na golih površinah (kras, goličave itd.), na pa na melioracijo degradiranih gozdov in gmovlja ter na nego gozdov in druge ukrepe, s katerimi bi povečali proizvodnost gozdov in njihovo vrednost. Pri tem delu, ki ga bo treba pospešiti, bo nujno treba povečati uvažanje iglavcev, hitro rastočih vrst in plemenitih listavcev, ki popravljajo biološko vrednost naših gozdnih področij.

Prirast v naših gozdovih je povprečno zelo nizek. Za vse gozdove v Jugoslaviji znaša povprečno na leto 2,38 kub. metrov na hektar, kar govori o zelo neugodnem gestavu in stanju naših gozdov. Zato bo morala biti najvažnejša naloga gozdarskih strokovnjakov izboljšanje prirasta v gozdovih — karovostno in količinsko. To mora postati sestavni del stalne skrbi in vzgojni praksi gozdarjev.

Poročilo je zajelo tudi pomen dobrih komunikacij v gozdarstvu, zlasti cestnih, ki direktno vplivajo na raven gozdarstva neke države, potem pa je našel novo poglavje — škoda, ki jo povzroča preveliko število divjadi v gozdovih. Če to številčno stanje divjadi ne bo vzklajeno z zmogljivostjo gozdov, bo postalo še večja ovira za vsa gojitvena prizadevanja gozdarjev. Prav tako so gozdarji tudi mnenja, da je paša v gozdovih nezdružljiva z naprednim gozdnim gospodarjenjem. Na koncu je poročilo obširno zajelo tudi težko vprašanje kadrov v gozdarstvu. Tu je zlasti poudaril, da se preveč gozdarskih strokovnjakov ukvarja z administrativnimi posli. Vsekakor je treba to administracijo poenostaviti in dati strokovnjakom možnost, da se bodo posvetili predvsem strokovnemu delu — velikim nalogam, ki bodo nedvomno terjale od njih vse moč in sposobnosti.

Po tridnevnem zasédanju je z volitvijo novih organov zveze in s sprejetjem resolucije o neposrednem delu in nalogah III kongresa inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesne industrije Jugoslavije zaključil delo.

Na koncu je poročilo obširno zajelo tudi težko vprašanje kadrov v gozdarstvu. Tu je zlasti poudaril, da se preveč gozdarskih strokovnjakov ukvarja z administrativnimi posli. Vsekakor je treba to administracijo poenostaviti in dati strokovnjakom možnost, da se bodo posvetili predvsem strokovnemu delu — velikim nalogam, ki bodo nedvomno terjale od njih vse moč in sposobnosti.

Za tem je dr. inž. Toma Bunuševac govoril o novih poteh pri gojitvi gozdov. Poudaril je, da klasične metode pri urejanju, obnavljanju in vzgoji gozdov že davno ne zadostujejo več za uspešen napredek gozdenega gospodarstva. Zaradi preintenzivnejšega izkoriščanja se boste vedno naleteli na našo popolno podpora. Še enkrat, je dejal ob koncu predsednik Tito, izražam svoje zadovoljstvo, ker so naši odnosi s pravoslavno cerkvijo tako dobri. Predsednik Tito se je nato dlje časa razgovarjal s člani arhijerejskega sabora srbske pravoslavne cerkve.

Patriarh Vikentije pri predsedniku republike

BEograd, 28. maja. (Tanjug) - Predsednik republike Tito je sprejel dopoldne v Belem dvoru člane arhijerejskega sabora srbske pravoslavne cerkve s patriarhom Vikentijem na čelu. Sprejemu sta prisostvovala tudi član zveznega izvršnega sveta Dobroviće Radosavljević in sekretar zvezne komisije za verska vprašanja Miloje Dilparić.

Patriarh Vikentije je v svojem nagovoru poudaril mladih, da je ustava FLRJ zajamčila vsakemu državljanu svobodo vesti in vere, z zakonom o pravnem položaju verskih skupnosti pa je bila uzakonjena praksa svobodnega delovanja cerkve ter so bile zagotovljene cerkvi in njenim organom pravice in dolžnosti. Urejeno je tudi socialno zavarovanje pravoslavnih duhovnikov. V svojem nadaljnjem govoru je patriarh dejal: »Nova Jugoslavija, ki se ji odpirajo izredne možnosti splošnega napredka in mirnega razvoja, je vaše delo. V njej naše narode zedinili v najtežjih dneh njihove zgodovine in jim pokazali, da morejo samo složni in enotni biti mirni in srečni v svoji domovini ter ohraniti svojo čast, svobodo in neodvisnost. Splošni napredek naše države je dejstvo, ki se vidi na vsakem koraku. Danes je Jugoslavija po svetu znana bolj kakor kdaj prej. Naša država uživa velik ugled, ker je pobornica miru in miroljubnega sodelovanja med državami in narodi. Gospod predsednik, vaša iskrena vdanost miru in uspešna aktivnost za mir, toliko potreben izmučenemu človeškemu rodu, kakor tudi vaše veliko razumevanje za velika dejanja človeškega genija, srečo in napredek naših narodov ter vsega člo-

veštva, imponirajo in vesele vsakega rodoljuba svete grude in slavne naše države, pa naglašajo tudi nam arhijerejem svete srbske pravoslavne cerkve, da nesebično prispevam svoj delež k tem velikim dejanjem. Predsednik Tito se je zahvalil za nagovor z naslednjimi besedami: »Gospodje! Izražam veliko zadovoljstvo, ker ste me danes obiskali, kajti v vašem obisku vidim viden znak, da so odnosi med našo socialistično državo in pravoslavno cerkvijo na najboljši poti. Popolnoma se strinjam z vašimi besedami in želim, da bi tudi prihodnje bili naši odnosi čim boljš. S svoje strani bom storil vse, da bodo ti odnosi med državnimi organi in pravoslavno cerkvijo čim boljš. Menim, da je vaša priporočila k zboljšanju teh odnosov zelo pomembna za nas in za našo socialistično skupnost. Kolikor je še neresenih problemov, bodite prepričani, da bomo skušali ustreci in pomagati, da se bodo uredili. Vsem je znano, da vedno rešujemo probleme v mislu krepitve naše socialistične skupnosti, v smislu krepitve naše države. Zelel bi v zvezi s tem, da tudi vi uredite problem makedonske cerkve tako, kakor bo to najbolje ustrezalo koristim vse naše države. Prepričani bodite, da

veštva, imponirajo in vesele vsakega rodoljuba svete grude in slavne naše države, pa naglašajo tudi nam arhijerejem svete srbske pravoslavne cerkve, da nesebično prispevam svoj delež k tem velikim dejanjem. Predsednik Tito se je zahvalil za nagovor z naslednjimi besedami: »Gospodje! Izražam veliko zadovoljstvo, ker ste me danes obiskali, kajti v vašem obisku vidim viden znak, da so odnosi med našo socialistično državo in pravoslavno cerkvijo na najboljši poti. Popolnoma se strinjam z vašimi besedami in želim, da bi tudi prihodnje bili naši odnosi čim boljš. S svoje strani bom storil vse, da bodo ti odnosi med državnimi organi in pravoslavno cerkvijo čim boljš. Menim, da je vaša priporočila k zboljšanju teh odnosov zelo pomembna za nas in za našo socialistično skupnost. Kolikor je še neresenih problemov, bodite prepričani, da bomo skušali ustreci in pomagati, da se bodo uredili. Vsem je znano, da vedno rešujemo probleme v mislu krepitve naše socialistične skupnosti, v smislu krepitve naše države. Zelel bi v zvezi s tem, da tudi vi uredite problem makedonske cerkve tako, kakor bo to najbolje ustrezalo koristim vse naše države. Prepričani bodite, da

OKRAJNA KONFERENCA ZVEZE ŽENSKIH DRUŠTEV

Ljubljana, 28. maja. Danes popoldne je bila v Domu sindikata okrajna konferenca Zveze ženskih društev Ljubljana, ki se je kot gost udeležila tudi gospa dr. Dvarka Bal, ki potuje z indijsko delegacijo žena po naši državi. Gostja je pozdravila navzoče in začela konferenco uspešno delo. Kot glavna točka dnevnega reda je bilo poročilo o družbi in prehrani otrok in mladine, zlasti v mlečnih, šolskih in učnih kuhinjah. Na tem področju smo do sedaj pri nas že precejne uspehe, saj je mlečnih kuhinj vedno več. V okraju se je njihovo število dvignilo v letošnjem toiskem letu kar za 50 odstotkov. Okrajni ljudski odbor Ljubljana in socialno zavarovanje sta lani prispevala 8 milijonov dinarjev za opremo in posodo v mlečnih kuhinjah, zlasti za bolj oddaljene šole. Poleg tega je šolska odstva še vedno pripisujejo šolski mladic preveliko važnosti in dobivajo otroci za malico le sir in kruh brez mleka, kave ali čaja. Za šolske kuhinje pa bi bilo potreb-

Novi most pri Lescah izročil promet

Bled, 28. maja. Danes popoldne ob 17. uri je bil svečano izročil promet novozgrajeni most čez Savo Dolinko med Bledom in Lescaimi. Most je gradila Uprava za ceste LRS, dela na njem pa sta izvršili podjetji »Gradiš« in »Sloveni-ja ceste«. Otvoritvi so prisostvovali poleg podpredsednika OLO Kranj, še predsednik občine Bled, Bohinj in Radovljice ter zastopniki Uprave za ceste LRS in drugi. Po krajšem nagovoru je predsednik blejske občine Jože Kapus prerezal vrvice in izročil most promet. Kot prvi so vozili čez most člani avto-moto društva Bled.

Nagrade za spomine so:

1 nagrada	po 30.000 din
2 nagradi	po 25.000 din
5 nagrad	po 20.000 din
10 nagrad	po 10.000 din

Nagrade za razprave so:

1 nagrada	po 75.000 din
2 nagradi	po 50.000 din
3 nagrade	po 30.000 din

Obseg spominov ni omejen, razprave pa naj obsegajo vsaj dve avtorski polji. Vse nagrejene spomine in razprave bo Zgodovinski arhiv odkupil, kakor tudi nenagrajene, kolikor bodo na primerni kvalitetni višini.

Rok za spomine je 29. november 1958, rok za razprave pa 31. marec 1959. Kdor želi, lahko dobi osebno ali pismeno podrobnejše informacije v Zgodovinskem arhivu, ZKS, Zgodovinski arhiv, Ljubljana, Tomšičeva 14.

ZGODOVINSKI ARHIV CK ZK SLOVENIJE razpisuje

NAGRADNI NATEČAJ

za pisanje spominov in razprav o delovanju KP v Sloveniji

Spomini lahko opisujejo delavsko gibanje in delovanje Komunistične partije za poljubno dobo v preteklosti, tudi za čas izpred prve svetovne vojne pa do l. 1945 in udeležbo avtorja v tem gibanju. Razprave lahko posegajo v katerokoli področje partijskega dela v razdobju 1919-1945: v politično delo z množicami, stavke, oborožene akcije, volitve, delo v sindikatih, med kmeti, mladino, ženami, v vojski, teoretske dosežke, partijski tisk in tehniko, zveze in kanale, kulturno-prosvetno delovanje itd. Pogoj je, da se prikaže delo Partije na teh raznih področjih in da pomenijo razprave znanstveni prispevek za zgodovino KP Jugoslavije.

Novi most pri Lescah izročil promet

Bled, 28. maja. Danes popoldne ob 17. uri je bil svečano izročil promet novozgrajeni most čez Savo Dolinko med Bledom in Lescaimi. Most je gradila Uprava za ceste LRS, dela na njem pa sta izvršili podjetji »Gradiš« in »Sloveni-ja ceste«. Otvoritvi so prisostvovali poleg podpredsednika OLO Kranj, še predsednik občine Bled, Bohinj in Radovljice ter zastopniki Uprave za ceste LRS in drugi. Po krajšem nagovoru je predsednik blejske občine Jože Kapus prerezal vrvice in izročil most promet. Kot prvi so vozili čez most člani avto-moto društva Bled.

Nagrade za spomine so:

1 nagrada	po 30.000 din
2 nagradi	po 25.000 din
5 nagrad	po 20.000 din
10 nagrad	po 10.000 din

Nagrade za razprave so:

1 nagrada	po 75.000 din
2 nagradi	po 50.000 din
3 nagrade	po 30.000 din

Obseg spominov ni omejen, razprave pa naj obsegajo vsaj dve avtorski polji. Vse nagrejene spomine in razprave bo Zgodovinski arhiv odkupil, kakor tudi nenagrajene, kolikor bodo na primerni kvalitetni višini.

Ob robu dogodkov

Sovjetski krediti

Sovjetski zunanji minister Gromiko je izročil veleposlaniku FLRJ v Moskvi noto, s katero Sovjetska zveza odloga za dobo petih let izvajanje sporazumov o gospodarskem sodelovanju z dne 12. januarja 1956 in 1. avgusta 1956.

Gre za najbolj važna sporazuma izmed vrste sporazumov, ki jih je Jugoslavija sklenila s Sovjetsko zvezo po normalizaciji odnosov. Nima nobene pomena skrivati, da bo enostranski ukrep Sovjetske zveze resno prizadel jugoslovansko gospodarstvo, saj je bila v zvezi z izvajanjem sporazumov opravljen vsa predhodna dejavnost in izvedena preusmeritev gospodarskih navedb. To pa ni vse. Vsi evropski stiki z Vzhodno Evropo so v nevarnosti in zadnje mesece je vedno pogosteje opaziti nenadne ovire pri izvajanju najrazličnejših trgovskih, na tudi političnih sporazumov in celo pri dobavi železnice plačanega blaga.

Zadnje mesece se je zgodila vrsta stvari, ki se sovjetski odločitvi odzvele element presenečenja. Kampanja proti Jugoslaviji in njenemu »revizionizmu« je postala tako ostrina in sočnina, da je bilo pričakovati posledice na meddržavnih odnosih. Vendar pa je v Jugoslaviji do zadnjega obstajalo upanje, da bodo v Moskvi znali ločiti ideološke razlike in razprave od dobrih meddržavnih odnosov. To upanje je temeljilo na ločici. Glede na to, da Jugoslavija in njenih najbližjih stališč leta 1948: ni mogla omajati Stalinova »nabla gospodarskega, političnega in celo vojaškega kritika«, da tudi danes sovjetski državniiki ne bodo domnevali, da se bo Jugoslavija tem istim stališčem odovedala: kakaj bi se jim pa odvedela?

Sovjetski ukrep je najboljši dokaz, da sovjetski krediti (ne pomoč, ampak posojila, ki jih je treba vrniti) niso dani na podlagi načel enakopravnega gospodarskega sodelovanja, ampak na podlagi političnih motov sovjetske vlade, torej z vidnimi ali pa nevidnimi političnimi nameni. Jugoslavija si je v preteklih letih s svojo neodvisno politiko pridobila na svetu veliko prijateljev, tudi takšnih, ki katerih si prizadela utrditi svoji vplivi Sovjetske zveze. Ni presenečenje, da bodo sovjetski krediti mnogim državam na svetu izgubili zaupanje do Sovjetske zveze. Zanesljiva napoved stališča mnogih neodvisnih držav na svetu je stališče, ki ga je pred nekaj tedni zavzel Nehru.

Sovjetska zveza je s svojim ukrepom ponovno pokazala, da vodi politiko revizije in da ukrepa v skladu s svojimi političnimi koristmi in da ji niso nariti načela socialističnega internacionalizma niti aktivne neobistevnosti. Kako drugače razložiti pritisk na socialistično Jugoslavijo, kot pa z intencijami Sovjetske zveze, glede na mednarodni vpliv in zametljivo levo Jugoslavijo?

Narodi Jugoslavije so v preteklosti že mnogokrat dokazali, da jim nobena cena ni predruga, kadar gre za obrambo neodvisnosti. Drugo vprašanje na je, kdo ho na koncu biti prizadet, Jugoslavija, ki je ponovno dokazala, da si ne želi ukazovati, ali Sovjetska zveza, ki je s svojim ukrepom javno priznala svoje negativne lastnosti?

A. Furlan

Hruščev ponuja pakt

Na konferenci političnega posvetovalnega odbora varšavske zveze je Hruščev predlagal sklenitev pakta o nenapadanj z NATO

MOSKVA, 28. maja. TASS poroča, da so v Moskvi objavili poročilo o posvetovalnem političnem posvetovalnega odbora varšavske zveze, ki je bilo 24. maja v Moskvi. Na njem so sodelovali predstavniki Albanije, Bolgarije, Madžarske, DR Nemčije, Poljske, Romunije, ZSSR in Češkoslovaške ter opazovalci LR Kitajske.

Odbor je soglasno sprejel deklaracijo, v kateri je poudarjeno, da so članice varšavske zveze sklenile letos znova znižati število svojih oboroženih sil za 100.000 mož. Odobrili so tudi predlog sovjetske vlade o bližnjem umiku sovjetskih čet iz Romunije in o zmanjšanju števil čet na Madžarskem za eno divizijo.

Na konferenci je imel Hruščev govor, v katerem je razčlenjenih ukrepov predlagal, naj bi konferenca pozvala atlantsko zvezo k enakim ukrepom. Članice varšavske zveze naj bi se obrnile na članice atlantskega pakta s predlogom,

da bi sklenili pogodbo o nenapadanj.

O konferenci na najvišji ravni je izjavil, da se vladajoči krogi zahodnih držav upirajo ublažitvi napetosti in nadaljevanju hladno vojno.

Poudaril je tudi, da so izmisljene vesti, da so DR Nemčiji, Poljski in CSR oporišča za rakete s srednjim dosegom. Politika ZDA in atlantskega pakta sili varšavsko zvezo, da sprejema potrebne sklepe, je izjavil Hruščev. Ostro je napadel tudi ZDA, »ker sistematično pošilja vojna letala z vodikovimi in atomskimi bombami proti mejam ZSSR, češ, da tako potiska človeštvo na »rob atomske vojne«.

Na današnji tiskovni konferenci v Londonu so predstavniki britanskega ministrstva za zunanje zadeve zastavili vprašanje v zvezi s paktom o nenapadanj, ker je britanski premier Macmillan januarja letos predložil tako nenapadno pogodbo. Ko je komentiral to vprašanje, je predstavnik izjavil, da je Velika Britanija vedno gledala na ta pakt kot na vprašanje, ki bi ga lahko vključili v širši sporazum med Vzhodom in Zahodom. Po njegovem mnenju bi lahko sporazum med Vzhodom in Zahodom dosegel z reševanjem nekaterih bistvenih vprašanj. Vendar ni povedal, katera naj bi bila ta vprašanja. Na koncu je uradni predstavnik izjavil, da bi lahko o vseh teh vprašanjih razpravljali na sestanku najvišjih predstavnikov Vzhoda in Zahoda.

Britanska vlada ne smatra več, da bi sklenitev nenapadnega pakta med državami var-

šavskega in atlantskega pakta bilo nujno vprašanje, da bi o taki pogodbi lahko razpravljali.

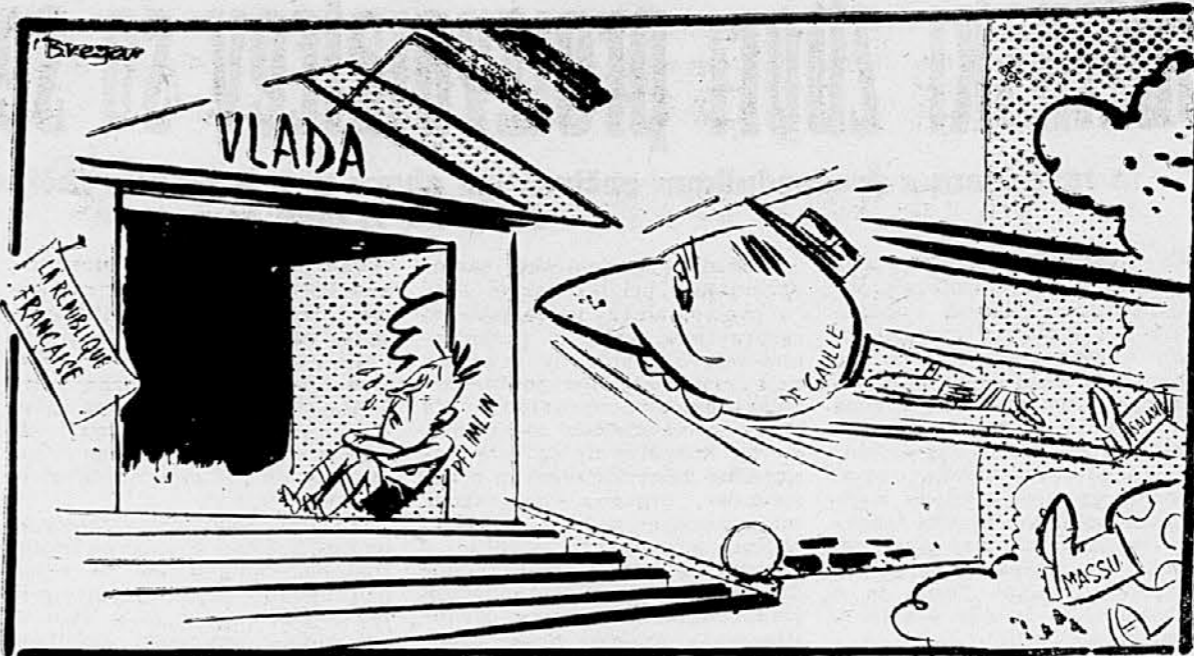
V zvezi z odločitvijo političnega posvetovalnega odbora varšavske zveze, po kateri bodo umaknili iz Madžarske in Romunije sovjetske čete, je State Department objavil sporočilo, v katerem piše, da bi »umik teh čet lahko pomenil ugodno znamenje«. V sporočilu je tudi rečeno, da bi odlokil zmanjšanje čet držav članic varšavske zveze lahko imelo »velik pomen« za zboljšanje odnosov med Vzhodom in Zahodom, »če bi vse to spremljal splošni sporazum o nadzorovani razorožitvi«.

London obvešča Francoze

(Od našega stalnega dopisnika)

London, 28. maja. (Po telefonu.) Globoka in nevarna kriza četrte republike je potisnila v londonskem političnem življenju daleč v ozadje vse notranje in zunanje politične dogodke, v katere je britanska politika neposredno zapletena. Iz uradnih višjih krogov — za razliko od ZDA — še vedno ni moč dobiti ničesar, kar bi bilo v zvezi z dogodki v Franciji. Vendar politični opazovalci v Londonu (trdijo, da so na današnjem sestanku britanskega premiera s Selwynom Lloydom in Lloydja z ameriškim veleposlanikom Whitneyjem predvsem govorniki o položaju, ki je nastal po večerajšnjem odstopu predsednika vlade.

Kaže, da je britanski tisk prezel nalogo, da obvešča poleg svoje tudi francosko javnost o vsem, kar se dogaja v njihovi državi. Oddaje BBC za francoske poslušalce so podvojene, naklade britanskih listov, ki jih pošiljajo na francoski trg, so se povečale. Predvčerajšnjim je bila na delu tudi stroga roka vladne cenzure. Policija je prepovedala prodajo tistih listov, ki so pisali o Pflimlinovi izjavi v parlamentu, da je Francija na robu državljanske vojne z mastnimi, glavnimi naslovi.

z največjo hrabrostjo, in to lastni parlament.

»News Chronicle« pravi, da je bila »polnočna žalostna farsa« v francoski skupščini samo vrh na dolgi strmi poti politične nesposobnosti.

»Daily Mirror« pa piše, da nihče z demokratičnimi nazori ne more pozdraviti vesti, da bi 68-letni general prevzel v svoje roke usodo Francije, ne da bi mu kaj vezalo rok.

Proti takim stališčem nastopajo tisti, ki prihajajo z desne strani francoske politične usmeritve. V listih s konservativno usmeritvijo so objavili pozdravne »napise generalu de Gaulle. V tem danes prednjači »Daily Telegraph«, ki pravi, da »generalova odločitev, da poskuša oblikovati novo vlado, pomeni konstruktivno in dobrodošlo akcijo. Če generala ne bi bilo, kaj ga Francija morala narediti, kajti samo zamislite si, kakšna nesreča bi bila, če generala ne bi bilo.«

»Manchester Guardian« in »Times« zavzema tretjo linijo, še vedno z mnogo vprašanji in dvomi o tem, kaj de Gaulle francoska politika pomenita ne

samo za Francijo, ampak tudi za zaveznike.

»Manchester Guardian« trdi, da bi bila gotovo boljša parlamentarna vlada kot de Gaulle, da pa je de Gaulle navezavatelj boljše rešitve od državljanske vojne, do katere bi prav gotovo prišlo, če general v sedanjem položaju ne bi prevzel oblasti. Za ta list obstajajo še mnoge neznanke v zvezi z morebitno de Gaullovo politiko. Koga bo general izbral za svoje sodelavce in kaj vse bo ukrenil, se vprašuje.

Zdaj se marsikaj lahko zgodi — trdi »Tim« v svojem zelo previdnem komentarju. De Gaulle ne more dobiti enotne podpore parlamenta. To je po nočnejših dogodkih jasneje kot kdajkoli. Pretekla noč je jasno postavila, da bi se z njegovim prihodom na oblast lahko obnovila nevarnost uzurpacije vojnih ukrepov v sami Franciji. Kaj bo general ukrenil, ko pride na oblast, je zaenkrat popolnoma neznan, zaključuje »Times« in pravi, da je vprašanje samo v tem, ali bo to oblast prevzel iz rok parlamenta, ali bo prišel do nje z vojaškimi ukrepi.

Jože Vrhovac

NOVE VOLITVE ZARADI POKOJININ

Stockholm, 28. maja. (Reuter.) Na Švedskem bodo 1. junija izredne volitve za spudnji dom parlamenta. Kralj Gustav Adolf je 28. aprila razpustil spudnji dom, ki je socialnodemokratska vlada doživela v skupščini poraz v zvezi z novim načrtom zakona

o pokojninah. Sicer bi morale biti volitve 1960. leta.

Glavno vprašanje na volitvah bodo dopolnilne pokojnine. Vlada z ministrskim predsednikom Tage Erlanderjem se bori za državni prisilni sistem dopolnilnih pokojnin, čemur se pa upirajo tri nesocialistične stranke: liberalci, konservativci in predstavniki agrarne stranke. Kriza v zvezi s starostnimi pokojninami je začela narasčati po oktobru lani, ko so državljani zahtevali, naj se z referendumom odločijo o tri različne načrte pokojnin. Načrt, ki so ga zagovarjali socialni demokrati in komunisti je dobil 46,4 odstotka glasov, načrt agrarcev, ki so bili tedaj v koaliciji z vladajočo stranko, pa so pozneje zapustili vlado, je d. i. 15,2 odstotka, načrt liberalcev in konservativcev pa 34,6 odstotka.

Ker je agrarna stranka zapustila koalicijo, je vlada izgubila večino v spudnjem domu parlamenta. Volilna kampanja, ki že traja mesec dni, je skoraj v celoti posvečena vprašanju, kako bi bilo treba na Švedskem zagotoviti ljudem starostne pokojnine.

Čestitke

New Delhi. — V zvezi z rojstnim dnevom predsednika republike Tita je jugoslovansko predstavništvo v New Delhiju sprejelo večje število čestitk indijskih državljanov, ki so mu s toplimi besedami želeli plodno in dolgoletno delo. Indijski list »National Herald« iz Lucknowa je objavil na dveh kolonah življenjepis predsednika Tita.

V zvezi z obletnico neodvisnosti Afganistana je državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović poslal podpredsedniku ministrskega sveta in ministru za zunanje zadeve Afganistana Sardarju Mohamedu brzojavko, v kateri čestita ob obletnici neodvisnosti Afganistana.

Delegacije in obiski

London. — Britanska parlamentarna delegacija, ki je na vabilo zvezne ljudske skupščine bila 10 dni v Jugoslaviji, je prispela včeraj v London. Sef delegacije konservativni poslanec sir Hugh Lucas-Tooth je izjavil, da so delegacije tople sprejeli v vsakem kraju, ki ga je obiskala ter da je vodila odkrita razgovore z jugoslovanskimi predstavniki. Člani delegacije so izrazili zadovoljstvo zaradi srečanja s predsednikom Titom. Delegacija so na letališču sprejeli in pozdravili svetnik jugoslovanskega veleposlanstva v Londonu Felix Gorski in prvi sekretar veleposlanstva Božidar Gorjan.

P. E.

Arabska liga namesto VS

Bližnje zasedanje sveta Arabske lige v Libiji naj bi prispevalo k pomiritvi položaja v Libanonu

Beirut, 28. maja. (Reuter) Voditelj libanonske opozicije Sami Saeb je danes ponovno zahteval, naj predsednik Chamoun takoj odstopi. Vlada pa se je danes posvetovala s političnimi skupinami o možnosti kompromisa po sporočilu premiera Sami el Solha, v katerem pravi, da se ne namerja v Libanonu začeti pod slavnim izgovorom.

Parlament naj bi hotel spreminiti ustavo, da bi predsednik Chamoun lahko ponovno kandidiral. Premier Solh je v tem sporočilu poudaril, da parlament ni imel namena spreminiti ustave.

Belitev orožja med Maročani

Pariz, 28. maja. (Tanjug.) Maroška policija je sklenila, da bo danes razdelila med prebivalstvo orožje zaradi »zagotovitve obrambe-nacionalnega ozemlja«. Po vojaškem udaru v Alžiriji so francoske čete večkrat — po uradnih sporočilih vlade v Rabatu — vdrle na maroško ozemlje. Enote maroške armade so bile prisiljene umakniti posadko v Saf-Safu. Po današnjih vesteh iz Maroka se je vlada odločila, da razdeli orožje prostovoljcem in civilnemu prebivalstvu.

Vlada premiera Balafreja se je odločila za ta ukrep takoj zatem, ko je vlada v Parizu odklonila zahtevo Rabata, da takoj umakne vse francoske čete iz vzhodnih področij Maroka proti alžirski meji. Na tem področju je, kakor trdijo, koncentrirano približno 15.000 izmed skupno 40.000 francoskih vojakov, ki so še vedno v bližnjem protektoratu.

Odložitev zasedanja Varnostnega sveta v zvezi s položajem v Libanonu so v Kairu pričakovali in je zato sedaj vsa pozornost usmerjena na bližnje zasedanje sveta Arabske lige v Libiji. Politični opazovalci ne izključujejo možnosti, da ne bi prišlo do kompromisne rešitve, ki bi pripeljala do delne ureditve razmer v Libanonu. Zato je vzbudila v Kairu pozornost izjava libanonskega premiera Sami Solha, češ, da »predsednik Chamoun ni nameraval revidirati ustave«.

Morebitno zboljšanje položaja v Libanonu bi po mnenju političnih krogov v Kairu olajšalo delo svetu Arabske lige, ki bi moral proučiti pritožbo Libanona o dotrajnem vmešavanju ZAR v notranje zadeve Libanona. Glede na nasprotujoče si poglede ZAR in Libanona o tem vprašanju, v Kairu ne verjamejo v možnost pozitivne akcije Lige, ki se bo sestala v soboto.

Borba med silami predsednika republike, ki je naklonjen Zahodu ter panarabsko in nevtarilistično opozicijo, dobiva vedno bolj obseg prave državljanske vojne. Opaža se tudi oživljanje

terorističnih akcij v Bejrutu, kjer je prišlo v zadnjih 24 urah do številnih eksplozij. Da bi se uprta nevarnost subverzije, računa vlada na splošno povečanje dobav ameriškega orožja in se je večeraj odločila, da bo tudi civilne osebe uporabila za pomoč orožništvu in armadi, ki straži mostove in državne zgradbe.

Okrepitev levice

Od našega dopisnika

TRST, 28. maja. (Po telefonu) Tržačani so torej v nedeljo in ponedeljek prvič po vojni izvolili štiri svoje poslance v rimsko poslansko zbornico. Na podlagi izidov in preferenčnih glasov — čeprav izvoljeni še niso bili uradno proglašeni za poslance — je gotovo, da bosta Tržačane predstavljala dva krščanska demokrata, in sicer mladi DR. Giacomo Bologna in prof. Nareiso Sciolis ter komunist Vittorio Vidali. Ti so izvoljeni direktno, ker sta obe stranki dosegli predpisani količnik, ki je zaradi visoke volilne udeležbe precej visok in znaša okrog 36.000 glasov. Četrtri poslance pa bo lahko izvoljen iz tako imenovanih ostan- kov in že sedaj je skoraj gotovo, da bo to kandidat fašistične MSI, odvetnik Geffer-Wondrich, ki je prejel 34.000 glasov.

Kljub veliki udeležbi, ki je znašala letos 5% več kot pred dvema letoma in nad 25.000 novim volivcem vladni stranki ni uspelo sorazmerno zvišati števila svojih glasov za več kot 2%. Tako je v Trstu tudi pri letošnjih parlamentarnih volitvah odstotek njihovih glasov (33,48%) globoko pod povprečjem za vso Italijo (41,2%).

Po drugi strani pa sta se okrepili obe levčarski stranki, KPI in PSI, ki sta skupno prejele 29,17% vseh oddanih glasov, in sicer kljub 7000 izvoljenih Tržačanov, kljub nastopu dveh independentističnih skupin, katerih volivci so na upravnih volitvah pred dvema letoma oddali v glavnem glasove levčarskim strankam.

Med glavne značilnosti nedeljskih volitev v Trstu pa sodi brez dvoma velik padeč independentističnih glasov. Leto so nastopili zadnjič pred šestimi leti, ko so prejele 27.000 glasov, kar pomeni, da so jih letos ne glede na prirastek izgubili več kot polovico. Ni dvoma, da je pri tem igralo važno vlogo dejstvo, da so ti independentistični glasovi izgubljeni, ker niso povezani z nobeno stranko v državi. Med tremi manjšimi sredinskimi strankami se je okrepila le liberalna stranka, socialni demokrati pa so izgubili več kot 3000 glasov, kar je verjetno maševanje za Saragatovo napako, ki je preprečil enoten nastop s socialisti v Trstu.

Končno zaskrbljuje okrepitev fašistične MSI — nekaj na račun krščanske demokracije za skoraj 5000 glasov. Med temi je mnogo pripadnikov

neočistenege in priseljenega državnega aparata. Vsekakor je ta porast dokaz obstoja nezdružljivih in škodljivih sovinitstvih gnezd v obmejnem mestu, kjer v primeru z ostalim deli države fašisti ne bi smeli predstavljati tako visokega odstotka volivcev, ki je nič manj kot za 11% nad državnim povprečjem fašističnih glasov.

Od dveh slovenskih kandidatov ne bo izvoljen niti Bivdovec PSI, kjer je prejel največje število preferenčnih glasov — skoraj 1500, niti Berneticova (KPI), ki je glede preferenčnih glasov (3429) takoj za Vidalijem (1.1000) in ji bo Vidali prepustil poslanski sedež, ko bo jeseni ali spomladi izvoljen za senatorja.

Levica se je kot v tržaški občini okrepila tudi v podeželskih občinah, kljub pozivu SDZ in SKS (Slovenska katoliška skupnost) njunim pristavljenim, naj levici ne oddajo glasov, oziroma naj jih oddajo krščanski demokrati. Čeprav niso vsi njihovi pristavi sledili temu prihodovskemu in škodljivemu ter odpadniškemu pozivu so pa le njihovi sicer pičli glasovi (manj kot 1000) krščanski demokrati omogočili direktno izvolitev drugega kandidata. Pri tem je v nabrežinski občini prišla navdve izrazito na površje sistematična raznarodovalna politika vlade v tej slovenski občini. Naseljenji begunci so letos prvič glasovali v tej občini. Zato je krščanska demokrati prejela med vsemi nastopajočimi strankami največ glasov, ki pa kljub temu skupno s fašističnimi ne dosegajo levčarskih. Tudi pri tem je igral odločil-

no vlogo protinarodni poziv Agneletove SDZ in klerikalne SKS.

Podoben je položaj tudi na Gorškem in v treh slovenskih občinah, kjer je v števjerjavu prešla krščanska demokratijska samo 27 glasov več kot obe levčarski stranki, v Sovodnjah in Dobrodoberu pa manj kot levčarske stranke, vendar pa je imel tudi tu odpadniški poziv tamkajšnje SDZ precejšen odmev. Slovenski kandidat na listi PSI Viljem Nanut je prejel 1200 preferenčnih glasov, Franc Komic za listo KPI pa 153 preferenčnih glasov. Na listi PSI bodo namesto dosedanjih dveh socialističnih poslancev izvoljeni v volilnih okrožjih Gorica, Videm, Beluno trije, ker se je PSI na Gorškem okrepila ne samo v slovenskih občinah, ampak tudi v vseh ostalih občinah in v vsem volilnem okrožju. Na splošno se je tudi na Gorškem levica okrepila, čeprav je KPI prejela manj glasov, očitno v korist PSI, ki je v primerjavi z zadnjimi volitvami število svojih glasov podvojila in v Gorici postala tretja stranka, medtem ko je KPI izgubila 2000 glasov. Krščanska demokratijska je nekaj malega pridobila, pač pa so se dvignili liberalci kar za 200%, republikanci in monarhisti so ostali pri starem, fašistična MSI je nazadovala, kar je v primerjavi s Trstom vsekakor zelo pozitivno, čeprav je v sami Gorici še vedno na drugem mestu, v vsej pokrajini pa na petem, ker je na drugem KPI, ki ji sledita PSI in PSDI.

V videmski pokrajini je ostalo v glavnem stanje nespremenjeno, le, da so socialistični glasovi napredovali. V slovenskih občinah Beneške Slovenije je še vedno zelo močna krščanska demokratijska, vendar pa sta PSI in KPI na primer v petih slovenskih občinah (Sovodnje, Grmek, Brdo, Praprotno in Rezija) nabrali okrog 600. PSDI pa skoraj 900 glasov proti 3400 krščansko-demokratskim glasovom.

TELEGRAMI

BONN — Zahodnonemški predsednik Theodor Heuss je odpotoval danes z letalom na enomesečni obisk v Kanado in ZDA. Skupno s predsednikom Heusom je odpotoval tudi minister za zunanje zadeve von Brentano.

KAIRO — Pričakujejo, da bo sporazum o odškodnini akcionarjem bivše Sueške družbe podpisan sredi meseca julija v Kairu ali Rimu.

DETROIT — V zadnjih dneh so zaprli najmanj osem tovarnih avtomobilov v Detroitu. Brez dela je ostalo več kot 25.000 delavcev.

WASHINGTON — Senatni pododbor za atomsko energijo je sprejel vladni predlog o izmenjavi znanstvenih informacij in jedrskega materiala med ZDA in zavezniki državam.

HAVANA — V provinci Oriente je prišlo do novih spopadov med vladnimi enotami in uporniki Fidela de Castra. V mestu Santiago na vzhodni Kubi je eksplodiralo 12 bomb v zadnjih 24 urah.

WASHINGTON — Ameriški umetni satelit »Vanguard«, ki ga je izstrelila ameriška mornarica, je padel na Zemljo, ko je dosegel višino 3200 km. Satelit je padel, ker se je pred tem vzgala raketa, ki je nosila satelit.

KONSTANTIN — Zahodno od Konstantina v Alžiriji se je prevrnil avtobus v prepad. Šofer in 14 ljudi je bilo ubitih. Do nesreče je prišlo, ker se je zlomil volan.

NEW MEXICO — Nad letalskim oporiščem Canon sta trčili dve reaktivni letali med poletom. Oba pilota sta se ubila.

LA PAZ — Vlada Bolivije se je odločila, da bodo volitve za kongres 30. julija. Prvotno so določili volitve za 4. junij, potem so jih odložili na 29. junij, a sedaj ponovno na 30. julij.

BUKAREŠTA — Centralni svet romunskih sindikatov je sporočil, da je v Bukarešti v 62. leti starosti umrl Kostas Theos, član politburoja KP Grčije.

Občinski zbori proizvajalcev so se uveljavili!

Iz razgovora s predsednikom občinskega zbora proizvajalcev občine Maribor - Tezno Srečkom Ježovnikom

Na območju mariborskega okraja so se zbori proizvajalcev pri občinskih ljudskih odborih dobro uveljavili in sprejeli že vrsto ukrepov, ki so pozitivno vplivali na delo celotnega občinskega ljudskega odbora in na prizadevanja organov samoupravljanja. Zato je naš sodelavec obiskal predsednika občinskega zbora proizvajalcev občine Maribor-Tezno Srečka Ježovnika in ga prosil, naj pove kaj o delu občinskega zbora proizvajalcev v občini Tezno in o problemih, ki so jih urejali v zadnjem obdobju.

Tov. Srečko Ježovnik je v razgovoru med drugim poudaril, da je dosedanje delo občinskih zborov proizvajalcev potrdilo nuj-

Komisija za delavsko samoupravljanje pri občinskem zboru proizvajalcev je že posebej razpravljala, kako bi posameznim delovnim kolektivom pomagala pri reševanju problemov delavskega samoupravljanja. Na zboru proizvajalcev so sklenili, da bo komisija obiskovala posamezne delavske svete in predstavnike organov delavskega samoupravljanja na območju občine ter zbirala podatke o proizvodnji, tarifni politiki, kadrovskih vprašanjih in vzgoji članov delavskih svetov. Komisija je že obiskala nekaj predstavnikov organov delavskega upravljanja in v razgovoru s njimi ugotovila, da so vzgoji članov delavskih svetov v začetku ob izvolitvi posvečali določeno skrb, ko so priredili nekaj predavanj s področja knjigovodstva. Pozneje pa so to vzgojo večinoma zanemarili. V številnih primerih je komisija ugotovila, da članom delavskih svetov v podjetjih ni znana naša delovna zakonodaja, gospodarski predpisi in nekatere uredbe, ki bi jih nujno morali poznati. Doselej se je na Tezno uveljavil klub delavskih svetov, v katerem so vključeni vsi člani delavskih svetov na Tezno. Lani so imeli pet dobrih predavanj. To obliko vzgoje članov delavskih svetov bi kazalo ohraniti tudi letos in nadaljevati začeto delo.

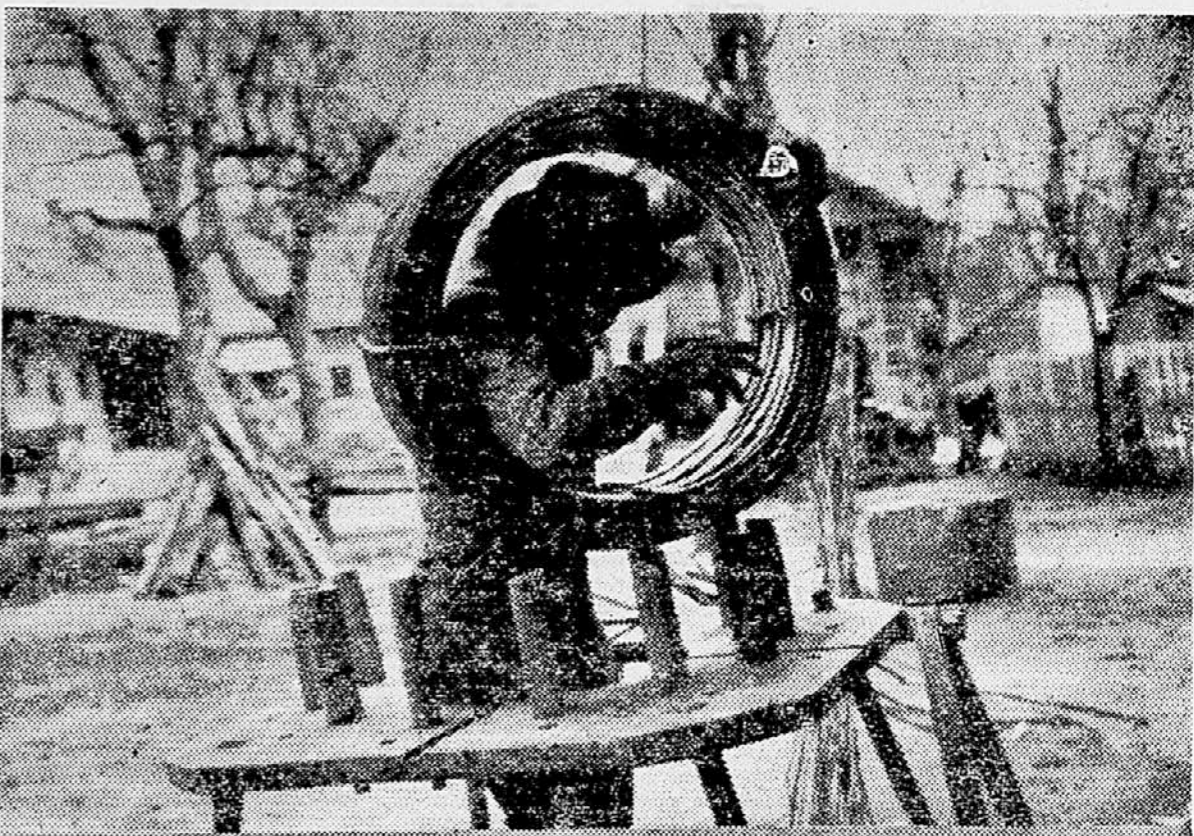
Tov. Ježovnik je poudaril, da je za občino Tezno zelo pomembna tudi komunalna dejavnost in ureditev tistih komunalnih objektov, za katere so zainteresirani občina in posamezna podjetja. Občinski ljudski odbor je v svojem investicijskem planu predvidel ureditev nekaterih objektov, vendar svoje zamisli zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ne bo mogel sam uresničiti brez pomoči posameznih podjetij. Potrebe so

velike. Omenil bi le ureditev kanalizacije na Tezno, razširitev Ptujске ceste, gradnjo otroškega vrta, razširitev vodovodnega omrežja, ureditev trgovinskih lokalov itd. Tovarna avtomobilov je že dala dober zgled ter bo prispevala finančna sredstva za ureditve otroškega vrta. Tudi ostala podjetja so obljubila pomoč.

Občinski zbor proizvajalcev je ugotovil, da so si delovni kolektivi na območju občine resno prizadevali pri izpolnjevanju proizvodnih nalog in v boju za izboljšanje kakovosti izdelkov. Tovarna avtomobilov je izboljšala proizvodnjo deuta in pionirja. Elektrokovina se je uveljavila izredno dobro na zunanjem trgu. V Metalni so izdelali vrsto mostov za tujino, ki so po oceni tujih strokovnjakov dobro izdelani. Tovarna poljedeljskih strojev je izboljšala proizvodnjo in pričela proizvajati vrsto novih izdelkov. Kljub temu pa je za ta podjetja v zadnjem času značilnih tudi nekaj neljubih pojavov — je poudaril tov. Ježovnik. Tako so v Tovarni avtomobilov ukinili premijski pravilnik zaradi nesorazmerij med premijami vodilnih ljudi in produktivnimi delavci v istih delovnih skupinah. Po drugi strani pa se v TAM pojavlja močna težnja uravnolovke. Vse kaže, da so politične organizacije v TAM premalo storile pri pojasnjevanju problemov premijskega nagradjevanja. V Metalni so pri delitvi dobička poskušali uveljaviti uravnolovko ter je delavski svet to tudi odobril. Občinski organi pa tega sklepa niso odobrili, ker ne bi vplival na proizvodnjo pozitivno in spodbujevalo. V kolektivih tezenskega industrijskega bazena se porajajo resni priporočili proti takšnemu poviševanju plač, kot so ga poslužili v Elektrokovini in Tovarni poljedelskih strojev. V obeh

podjetjih so ukinili delovna mesta direktorja, šefa računovodstva, šefa komerciale in postavili delovna mesta generalnega direktorja, direktorja računovodstva in direktorja komerciale, da bi si lahko povišali tarifne postavke. Te pojave občinski zbor proizvajalcev zasleduje — je dejal tov. Ježovnik in poudaril, da politično vzdruženje v teh kolektivih zahteva, da občinski zbor proizvajalcev začne resno urejati te probleme.

Na koncu pogovora je tov. Ježovnik dejal, da bo občinski zbor proizvajalcev v nadaljnjem delu posvečal vso skrb povečanju proizvodnje, izboljšanju kakovosti in pravilnemu izkoriščanju razpoložljivih skladov, kakor tudi pravilnemu nagradjevanju. Zaradi peregata stanovanjskega problema in pomanjkanja trgovin v tezenskem industrijskem bazenu bo občinski zbor proizvajalcev v danih možnostih pospeševal stanovanjsko graditve in skrbel za ureditev nekaterih novih trgovinskih lokalov.

Vrsta domačih obrti, ki so bile nekaj glavni zaslužek ljudem, se je ohranila prav do današnjih dni. V Slivnici, Uncu in Ivanjem selu na Notranjskem so znani obrtniki. Od pradedov prehača ta obrt na sinove in vnuke. Zal pa v zadnjem času tudi ta lepa, domača obrt izumira. Mladina se raje loti kakšnega bolj donosnega dela. Danes v teh vaseh dela le še 15 obrtnarjev. Gabrenja Janez iz Unca nabira po gozdu leskove palice, odkar pomni. Kot fante jih je nabiral za deda, pa za očeta, zdaj pa za 50 let sam obrtničar, saj so leskovi obroči zelo iskani v naši industriji.

Srečko Ježovnik

nost obstoja tega drugega doma v občinskem ljudskem odboru. Če ob izvolitvi novega občinskega zbora proizvajalcev je čakala člane tega foruma vrsta nalog, kot reševanje problemov tarifne politike, razpravljanje o gospodarskih planih, o delitvi narodnega dohodka in o nekaterih drugih gospodarskih vprašanjih. »Na eni zadnjih sej občinskega zbora proizvajalcev — je nadaljeval tov. Ježovnik — smo sklenili, da morajo člani občinskega zbora proizvajalcev prisostvovati sejam delavskega sveta v svojem podjetju, kjer so jih izvolili za odbornike v občinski zbor proizvajalcev. Tako na primer 12 članov občinskega zbora proizvajalcev, ki so bili izvoljeni v Tovarno avtomobilov, redno prisostvuje sejam delavskega sveta v svojem podjetju. Ista ugotovitev velja tudi za vsa druga podjetja na področju občine. Le s aktivnim delom lahko neposredno prenašamo politiko občinskega zbora proizvajalcev v organe delavskega samoupravljanja.

Pomembno vlogo je opravil občinski zbor proizvajalcev občine Maribor-Tezno pri usmerjanju delavskih svetov glede sprejemanja novih tarifnih pravilnikov in delitve narodnega dohodka na sklade. Na občinskem zboru proizvajalcev so opozorili na težnjo, da podjetja zanemarjajo ostale sklade na račun plačnega sklada. Člani občinskega zbora proizvajalcev so se v zvezi s temi težnjami borili v delavskih svetih za to, da bi upoštevali potrebe družbenega standarda, za rekonstrukcijo podjetja in za vlaganje sredstev tem, kjer se bodo čez nekaj let bogato obrestovala. Za vračala delovnemu kolektivnu.

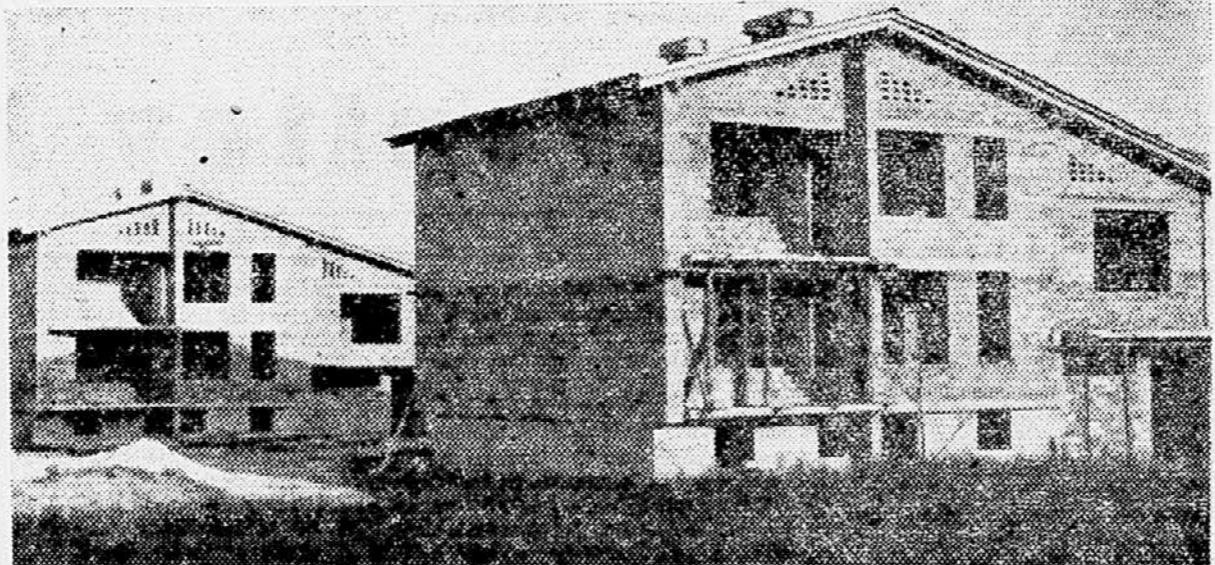
Naberite si kamilic in lipovega cvetja!

Za drugo leto pridelujemo v naših letnikih in drogerijah kamilice. Delno je temu kriva suša, se bolj pa naša trnovina z zdravilnimi zelišči. Čeprav je Jugoslavija na drugem mestu v svetovni trgovini s kamilicami, vendar naši ljudje ne dobijo kamilic niti v letnikih, niti v drogerijah. Vse, kar odkupna podjetja, ki se pečejo z odkupom zelišč, odkupijo, tudi izvozijo. Vsi dobri čaji na zunanjem trgu, ne ostaja ničesar za domače potrošnike.

Neko slovensko podjetje, ki se bavi z odkupom in prodajo zdravilnih zelišč, je odkupovalo lani kamilice po 220 din za kilogram, prodajajo jih pa po 2650 dinarjev. Tak način pa ni posebno stimulativen za nabiralec, ki bi ob boljši ceni nabiral prav gotovo več kamilic pa so tudi danes potrebne za marsikaj in jih je težko nadomestiti s kakim drugim zdravilom. Vsaka mati ve kako težko je brez kamilic z dojenčkom, bolnikom po operacijah, ali takim, ki trpi na prebavnih motnjah, pa za obkladke, kopeli in število drugih porab.

res prave kamilice, ki imajo volto glavico in prijetno dišijo. Enako kot s kamilicami, je tudi z lipovim cvetjem. Lansko leto je lipovo cvetje pobrala suša, tako da je le malokatera lipa cvetela. Letos, kot kaže, pa bodo tipe dobro cvetele in ne zamudite prilike in si naberite cvetja za zimo, ko bo v mrzlih dneh čas za toplej lipov čaj!

mr. K. J.

Jeseni so pričeli na Bledu že graditi nove stanovanjske bloke za družine oficirjev garnizona JLA na Boh. Beli. Postavili bodo 7 blokov po 4 stanovanja, tako da bodo imeli skupno 28 stanovanj. Te bloke grade za posovalnico »Petrola« pri samem prihodu na Bled. Kot pravijo, bodo bloki gotovi do letošnjega septembra, da bodo vseljivi. S tem se bodo le delno izboljšali stanovanjski pogoji na Bledu.

IZVAJANJE DRUŽBENEGA NACRTA V NOVOMESKEM OKRAJU:

Brez večjih skokov ali nesorazmerij

Finančni pokazatelji kažejo, da je bil družbeni načrt okraja Novo mesto za leto 1958 dokaj stvarno sestavljen. To se vidi po izpolnjevanju načrta v prvih štirih letošnjih mesecih.

Proizvodnja se je v teh štirih mesecih povečala v enakem razmerju kot lansko povprečje nasproti letu 1956, to je za 19 odstotkov. V enakem sorazmerju so porasli tudi materialni stroški kot tudi blagovni promet v proizvodnji. To hkrati dokazuje, da v proizvodnji ni neprodanih izdelkov. Če pri tem upoštevamo, da v prvih štirih mesecih še niso začele obratovati nove industrijske zmogljivosti, ki so predvidene v družbenem načrtu in da je delež podjetij s sezonsko proizvodnjo v teh mesecih minimalen, lahko rečemo, da načrt dobro uresničujejo.

V odkupu se je povečal promet nasproti lanski povprečju za 43 odstotkov. Vzrokov za

to je več. Predvsem so kmetovalci letos prodali več krompirja, lanskega pridelka kot lani, bodisi kot krompir ali s krompirjem zrejeno ali spitano živino. Na odkup vseh vrst je ugodno vplivalo tudi toplo vreme v januarju in februarju. V teh mesecih imata znatno postavko v odkupu tudi les in živina, kar bo v polnih mesecih upadlo, zlasti les.

Ostali dohodki prebivalstva so se nasproti lanski povprečju povečali za dobrih 15 odstotkov. Tudi del tega povečanja gre na račun ugodne zime, ki je omogočila večjo gradbeno in prevozno dejavnost in druga dela. Na to povečanje med drugim vpliva gradnja avtomobilske ceste (odkup zemljišč, stavb in drugo).

Skupni dohodki prebivalstva so se povečali nasproti lanski povprečju za okoli 19 odstotkov. Znatno del tega pove-

čanja gre na račun zaposlitve nove delovne sile, izplačanih deležev dobička in premij iz lanskega leta in, kot smo že omenili, na račun ugodne zime in gradnje avtomobilske ceste. Blagovni promet se je povečal nasproti lanski povprečju za 5 odstotkov. Tudi na to povečanje brez dvoma vpliva oskrbovanje graditeljev avtomobilske ceste.

Razveseljivo je, da so se v prvem tromesečju zelo povečale hranilne vloge. Samo zadržna hranilna kreditna služba je zabeležila v tem času nad 500 novih vlagateljev z več kot 14 milijoni vlog. Tolkov novih hranilnih vlog ni bilo prej več let skupaj. V celoti so se hranilne vloge v okraju v prvih treh mesecih povečale za dobrih 3 milijonov din. Pri tem je važno poudariti, da imajo kmetijske zadruge v pasivnejših krajih več hranilnih vlog kot v gospodarsko močnejših. Tako imajo, pr. dobro organizirano kre-

ditno hranilno službo in v zvezi s tem precejšnje zneske vlog kmetijske zadruge v Suhi krajini, KZ Kostanjevica, Crmelnj in še nekatere, pač pa imajo KZ v mirniški in temeniški dolini zelo malo zadržnih vlog.

Svet za industrijo pri OLO je na seji pregledal uresničevanje proizvodnega načrta po posameznih gospodarskih organizacijah. Pri tem je ugotovil, da poteka izpolnjevanje mesečnih proizvodnih nalog zadovoljivo. V preteklih mesecih je bilo izpolnjevanje nalog v zaostanku pri MOTO MONTAŽI zaradi nedograjnih novih prostorov in namestitve novih strojev, kar je bilo predvideno kot pogoj za izpolnitev značajnega povečanja letošnjih proizvodnih nalog podjetja. (t)

Protiperonosporna služba

Poročilo za dne 28. maja 1958.

Včeraj so se temperature visoko dvignile in so maksimalne temperature presegle 21 stopinj Celzija. Srednje dnevne temperature so kobile med 23 in 25 stopinjami Celzija. Rahle padavine 66 mm so zabeležili na Primorskem, ostali kraji so bili še brez dežja.

Napoved: Z ozirom na to, da se je na Primorskem ponekod že pojavila peronospora in to predvsem v nižinskih legah, kjer je bila tudi močna rosa, svetujemo vinogradnikom (Vipavske doline, Goriških Brd in Krasi) naj prvič poskrbijo visoko trto v nižinskih legah. Za skropitvenje uporabljajte 0,3 Dittana ali Litotan ali 0,75 odstotka borovske broze, ki pripravljene skropitve, ki je proti peronospori, pa primasajte še 0,3 odstotka Cosana ali Thiovita 8 t m obtemen zavarujete visoko trto pred odtajem.

V ostalih vinogradniških okoliših se ni potrebno prvo skropitvenje. Hidrometeorološki zavod LRS Kmetijski inštitut LRS

»TOVARIŠ« Ilustriran prijatelj vsake družine!

Za zaščito potrošnika

Eden izmed ciljev naše sedanjice ekonomske politike je omejevanje investicij in zboljšanje življenjskega standarda. Investicije naj se omejeje, poleg same spremembe v notranji strukturi investicij, prav zato, da bo mogoče počasi zviševati življenjsko raven. Da bi dosegli ta cilj, se je treba v prvi vrsti držati tistih razmerij, ki jih je določil zvezni družbeni plan. Če investicije prekoračijo okvire, ki so postavljeni z zveznim družbenim planom, je ogrožena politika zviševanja življenjskega standarda, po preprosti logiki, če več investiramo, moremo manj jesti, manj porabiti za osebne potrebe. Pri investicijski politiki imajo prednost zvezne investicije. Lokalne investicije so se omejeje s temi zveznimi okviri. Če hočemo povečati lokalne investicije, jih lahko povečamo samo na račun zveznih investicij ali pa na račun življenjskega standarda. Ker ljudski odbori zveznih investicij ne morejo spreminjati, lahko prekoračijo zvezne okvire investicij in potrošne okvire tako, da neposredno obremenijo življenjske stroške, ali pa da pridejo do večjih dohodkov z zviševanjem material-

nih stroškov podjetij. To zadnje ima za posledico manjšo akumulacijo, s katero je računala zveza, na drugi strani pa to pomeni prekoračenje blagovnih okvirov, na katerih temelje planski izračuni. Ker se zveza ni mogla odpovedati predvidenim ključnim investicijam in ker jo ljudski odbori v to tudi ne morejo prisiliti in ker so na drugi strani prekoračeni blagovni proporcij za tak finančni izračun, ima to za posledico znižanje življenjskega standarda in zviševanje cen. Tako smo zaključili krog, ki tako pogosto pomeni na videz nereshljivo uganko. Ugotavljamo, da denarni dohodki prebivalstva rastejo hitreje kot naše zmogljivosti, potrošnik pa na splošno ugotavlja, da se na podlagi teh višjih dohodkov njegov življenjski standard ni zboljšal, ali vsaj ne sorazmerno njegovim zvišanim prejemkom v denarju. To seveda ni edini vzrok za tako stanje. Je pa eden izmed najpomembnejših, ki ga lahko posplošimo tako, da ugotovimo, da se s politiko neplanskih investicij in na druge posredne okvire rušijo odnosi v delitvi narodnega dohodka. Ker je narodni dohodek tak kot je,

gre vsako spreminjanje teh odnosov na škodo potrošnika. Nekaj takih problemov je skušal rešiti Zvezni izvršni svet v okviru predpisov, ki so bili nedavno izdani za reguliranje trga in usmerjanje investicijske potrošnje. V ilustracijo navajamo nekaj takih primerov iz sprememb uredbe o tarifni prometenega davka in uredbe o spremembah uredbe o pravici ljudskih odborov, da lahko predpisujejo takse in prometni davek.

Z zveznimi predpisi je omogočeno ljudskim odborom, da lahko uvajajo občinski prometni davek, da si tako zagotovijo dodatna proračunska sredstva poleg drugih fakultativnih dohodkov. Te pravice so se ljudski odbori na široko poslužili. Lani je bilo n. pr. na ta način zbranih več kot 10 milijard din. Pravilno je, da imajo ljudski odbori možnost, da zberejo dodatna sredstva za potrebe, ki se za zdaj še ne morejo poravnati iz narodnega dohodka po splošnih odnosih med različnimi oblikami potrošnje. V takem primeru gre to seveda neposredno na račun potrošnikov območja tistega ljudskega odbora. Ra-

zumljivo je, da morajo imeti pri tem odločilno besedo prebivalci tega območja. Če odobrijo tako politiko ljudskega odbora in če menijo, da je takšna dodatna sredstva treba zbrati, je stvar v redu. Treba pa je imeti stalno pred očmi, da gre to na njihov račun.

Če pa ljudski odbori pretirano izrabljajo to svojo pravico, ne morejo biti posledice drugačne, kot da se to pokaže v zviševanju cen in v splošnem naraščanju investicij ter zmanjševanju osebne potrošnje. To še posebno velja za primer, če ljudski odbori kar linearno in na splošno nabirajo prometni davek. In ker je postala taka praksa že tako splošna, da je začela ogrožati proporce, ki jih je postavil zvezni družbeni plan, je moral Zvezni izvršni svet dopolniti uredbo o tarifni prometenega davka tako, da je določil, da se sme prometni davek na malo uvajati največ do 2%, pri alkoholnih pijačah pa največ do 5%. Samo v primeru, kjer gre za mesta, ki imajo višji življenjski standard, lahko dovolijo republiški izvršni svet prekoračitev teh maksimalnih stopenj. Posredno obliko investicij in

pritiska na potrošnika pomenijo tudi nabave opreme za pisarne in druge reprezentančne namene. Tu ne govorimo o tem, kako se natekajo sredstva za take potrebe. Pri tem vprašanju je do neke meje še veliko važnejše vprašanje, ki se pojavlja s tem, da državni organi nastopajo kot konkurenti navadnemu potrošniku. Tudi sredstva za osebno potrošnjo so v globalnih planiranih in finančni in naravnih obliki. Državni organi se pojavljajo kot kupec opreme in pohištva, tekstilnih proizvodov, zlasti za tapeciranje, zavese, preprog, različnih dekorativnih tkanin, električnih aparatov, radijov, gramofonov, usnjah, plastičnih mas, motorjev in koles itd. Tu ne gre samo za to, da mora vse take stvari posredno plačati potrošnik. Se bolj pomembno je to, da državni organi nastopajo kot konkurent potrošniku na trgu potrošne blaga, kar vpliva na zviševanje cen, ki jih navadni potrošnik ne zmore. Zato je Zvezni izvršni svet tudi glede tega določil, da morajo državni organi pri takih nabavah plačati še dodatnih 40% prometnega davka, ki se plača posebej in ne bremenijo nabavne cene. To naj bi prispevalo k odvrnjanju od nepotrebnih nakupov, da se s tem ne zmanjšujejo fondsi, ki so namenjeni za osebno potrošnjo.

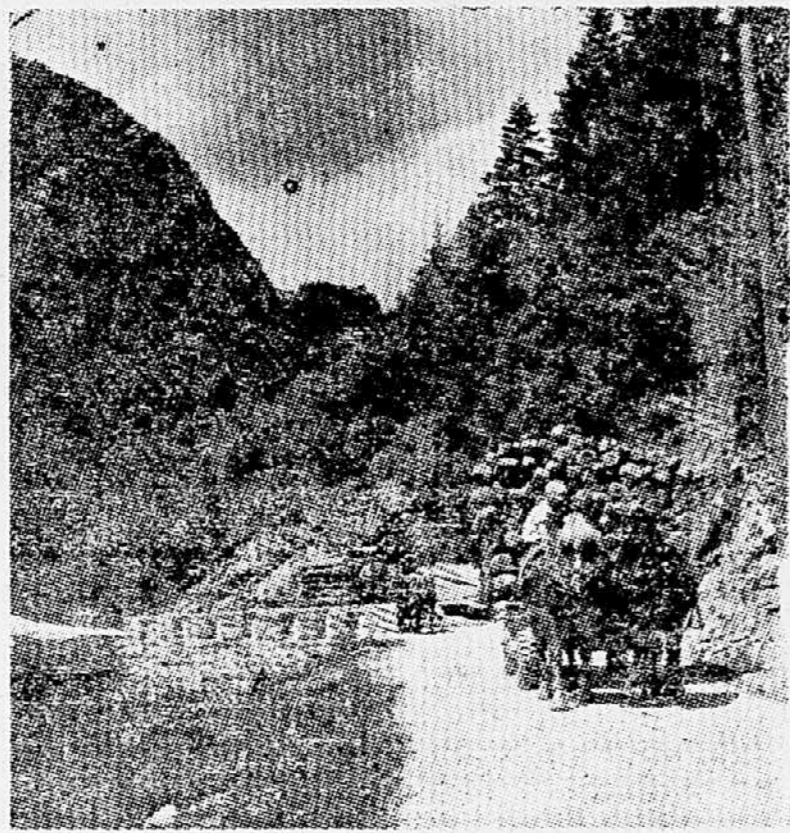
Ljudski odbori si hočejo zagotoviti potrebna sredstva tudi tako, da zvišujejo takse, za katerih predpisovanje so pooblašteni. Tudi to ima za posledico rušenje splošnih odnosov med investicijami in potrošnjo. Za naprej je tudi za takse, ki jih lahko predpisujejo ljudski odbori, odrejena višina. Drug način, kako prihajajo do fakultativnih dohodkov, je praksa, da gospodarskim organizacijam zaračunavajo tarife za razne komunalne usluge v višini, ki jo večkrat presega tarifa, ki jo sicer plačujejo državljani. Tako zbiranje fakultativnih dohodkov neposredno ne obremenjuje potrošnikov. Obremenjuje pa materialne stroške podjetij. Ko prehajamo na sistem, da višina materialnih stroškov neposredno vpliva na višino dohodka, s katerim razpolagajo delovni kolektivi, je to že bolj ali manj neposredno na potrošnika. V vsakem primeru pa vpliva na višino cen, ker skušajo gospodarske organizacije povečanje materialnih stroškov poravnati z zviševanjem cen. To vpliva tudi na višino akumulacije, s katero je računala zveza. Pri takem obremenjevanju podjetij vidijo nekateri samo kolektivni protipotrošni delitvi sredstev v okviru zveze, češ s tem pride občina do sredstev, katera bi sicer šla zvezi. Ne samo, da je to rušenje splošnih proporcij, temveč je ta politika tudi iluzorna toliko, kolikor sodijo, da se zveza

lahko odpove predvidenim dohodkom. Rezultat take politike je samo posredno zviševanje cen in pritisk na potrošnika, ker vse državne izdatke tako ali drugače plača potrošnik. Tudi v tem primeru je Zvezni izvršni svet določil, da smejo ljudski odbori zaračunavati podjetjem komunalne storitve po tarifi, ki lahko največ za 100% preseže tarifo, ki jo plačujejo državljani. Take višje tarife so danes na splošno upravičene, ker državljanji še ne plačujejo ekonomskih cen za komunalne storitve.

Tudi v tem primeru bo kot na splošno v vseh navedenih primerih sicer na mestu ugovor ljudskih odborov: ljudski odbor si vendar mora ustvariti potrebna sredstva za normalno poslovanje, saj se še tako težko prebija in še tako ne more poravnati vseh nujnih in kričečih potreb. Glede tega temu ugovoru lahko pritrudimo. Plan je celo vnaprej računati v veliki meri na fakultativne dohodke ljudskih odborov. Vse to drži. Toda o tem, ali naj se te potrebe poravnajo v okviru možnosti, ali po merilih, ki so po mnenju ljudskih odborov pravilnejša, se je treba pomeniti v ljudskih skupščinah, za kar imajo vse ustave možnosti, zlasti pri sprejemanju plana. S potrošniki se pa da opraviti seveda bolj na hitro in laže.

Trgovina in skrb za potrošnika

Investicijska politika glede urejanja trgovin, gradnje novih lokalov, skladišč in ostalih naprav za nemoteno delovanje blagovnega prometa v Pomurju, v zadnjih letih ni bila zadovoljiva. Planirana finančna sredstva iz okrajnega in občinskih investicijskih skladov v te namene so bila v večini primerov zelo skromna, po vrstnem redu uporabe pa navadno na zadnjem mestu. Zelo šibki investicijski programi trgovinskih zbornic niso bili uresničeni in so se tudi lastna investicijska sredstva trgovskih podjetij in kmetijskih zadrug delno uporabljala v te namene. Posledica take investicijske dejavnosti je slaba urejenost in premajhno število sodobnih trgovskih lokalov. Se bolj pa je klobčivo pomanjkanje skladišč za vskladiščenje kmetijskih pridelkov. Po investicijskem programu urejevanja blagovnega prometa bi morali v obdobju petih let zgraditi skladišča za kmetijske pridelke z zmogljivostjo 800 vagonov, za vskladiščenje industrijskega blaga pa še skladišča z zmogljivostjo 200 vagonov. Večja skladišča z zmogljivostjo po 100 vagonov naj bi gradili v Murski Soboti in Ljutomeru. Kmetijske zadruge v Lendavi, Rogasoveh, Tešanovcih, Makovcih, Cankovcih in nekaterih drugih krajih bodo gradile skladišča po potrebah vskladiščenja v njihovem kraju. V Murski Soboti bodo gradili tudi silos za žitarice z zmogljivostjo 200 vagonov. Prav tako so v načrtu rekonstrukcije v Tovarni mesnih izdelkov v Murski Soboti in v Mlekoprojektu v Ljutomeru. O gradnji obrata za predelavo jaja in perutnine in obrata za predelavo svinja v Murski Soboti pa je tudi že govora.

Spomladanski motiv iz Zgornje Savinjske doline. (Foto MB)

POTROŠNIŠKI SVETI

Potrošniški sveti so izvoljeni v večini trgovin ali skupinah trgovin. O kakih vidnejših uspešnih potrošniških svetov zanesljivo ne moremo govoriti. Kopica neurejenih vprašanj v trgovini daje potrošniškemu svetu dovolj gradiva za obravnavo. Če bodo v prihodnje razpravljali o investicijski politiki v trgovskem omrežju, o pomanjkljivi izbiri in kveranju blaga, o visokih razpisnih stroških, o kulturni postrežbi, o izobraževanju trgovskega osebja in o nekaterih drugih zadevah, ki jih potrošniški svetovi ne morejo govoriti, kopica neurejenih vprašanj v trgovini daje potrošniškemu svetu dovolj gradiva za obravnavo. Če bodo v prihodnje razpravljali o investicijski politiki v trgovskem omrežju, o pomanjkljivi izbiri in kveranju blaga, o visokih razpisnih stroških, o kulturni postrežbi, o izobraževanju trgovskega osebja in o nekaterih drugih zadevah, ki jih potrošniški svetovi ne morejo govoriti, kopica neurejenih vprašanj v trgovini daje potrošniškemu svetu dovolj gradiva za obravnavo.

Pomemben jubilej zdravnikarja

Včeraj je dr. Dušan Reja, načelnik oddelka za zdravstveno vzgojo pri CHZ, praznoval 50-letnico rojstva. Doslej je niso stopnje življenjske dobe, v kateri je človekova delovna sposobnost na največjem vzponu. Hkrati s tem pa praznuje ta naš uspešni zdravstvenopravni delavec in z njim vsi, ki jim zdravje človeka pri srcu, še danes pomembna zgodovina 25-letnice delovanja za preventivno zaščito ljudskega zdravja in 15-letnice dela v naši najprej organizaciji Rdečem križu.

To njegovo delo so zavirale redne občest, ki so ga preganjale zaradi širjenja partijskega tiska. Med vojno pa je bil zaradi sodelovanja z osvobodilnim gibanjem zaprt v ljubljanski belgijski kasarni kot talec. Po nekaj mesecih nihanja med življenjem in smrtjo, so ga lasiči že drugič internirali v pokrajino Abruzzi. Šele po razpadu Italije 1943. leta, ko se je pridružil neodvisnosobodni borbi, je kot član sanitarne oddelke pri SNOB in pozneje kot član izvršilnega odbora in poverjenik za zdravstvo novomeškega okrožja lahko začel nemoteno opravljati tisto delo, za katerega se je bil odločil.

Na osvojitvi je bila dr. Reja zaupana naloga, da strokovno in metodološko organizira in vodi celotno zdravstveno-vzgojno delo v Sloveniji. Kot vodilni organizator tega važnega dela vse od osvojitve pa do danes sodeluje v številnih zveznih in republikanskih organizacijah in odborih, ki imajo opravka z zaščito ljudskega zdravja. Med drugim je tudi predsednik komisije za zdravstveno vzgojo pri Zveznem zavodu za ljudsko zdravstvo in predsednik strokovne komisije pri Centralnem odboru RK Jugoslavije. Številne zdravstvene akcije, vrsta seminarjev za razne profile zdravstvenih delavcev ter mnoge publikacije in druge oblike zdravstvene vzgoje ljudi, so dokaz za izredno vrednost dr. Reja. Tudi uspehe lahko doseže le tisti zdravnik, ki mu je globoko v zavesti spoznanje, da je zdravstvena vzgoja poglavitna in odgovorna naloga slehernega zdravstvenega delavca.

Dr. Dušan Reja želim vsi še mnogo let plodnega dela v njegovi poštovni skrbi za zdravstveno blaginjo našega naroda.

Zem 9

17. 10. 1962

17. 10. 1962

17. 10. 1962

17. 10. 1962

17. 10. 1962

17. 10. 1962

17. 10. 1962

17. 10. 1962

17. 10. 1962

17. 10. 1962

17. 10. 1962

17. 10. 1962

17. 10. 1962

17. 10. 1962

17. 10. 1962

17. 10. 1962

17. 10. 1962

17. 10. 1962

Letovali bodo ob morju

Kolektiv celjske tovarne emajlirane posode za oddih svojih članov

Kolektiv celjske tovarne emajlirane posode uraja letos proslavo ob morju (Moščenica Draga) za letovanje svojih članov. V senci borovcev bodo postavili 20 litrskih montaznih hišic iz aluminijastega ogrodja in lesenitnih sten ter nekaj šotorov s skupno kapaciteto 100 ljudi. Eno od takih hišic so za reklamo postavili tudi ob tovarniško poslopje s pozivom, naj se člani kolektiva prijavljajo za letovanje. V vsaki hišici so štiri zložljive postelje, prav tako zložljiva mizica, police in stalna omar. Medtem ko so tri stene stalno pritrjene, pa se prednja lahko odpre tudi na pol, ali pa v celoti.

Pri gradnji teh hišic sodeleževali vsi kroziški tovarniškega društva Ljudske tehnike. Mimo teh hišic bodo v Moščenici Dragi postavili še lično kuhinjo in jedilnico za 50 ljudi. Za vse to bodo porabili kake 4 milijone dinarjev, kar je minimalni izdatek za ureditev in postavitve nasledja, ki bo hkrati sprejelo po 100 ljudi. Pri kritju teh izdankov sodelujejo delavski svet, sindikalna organizacija in društvo Ljudske tehnike.

Štirimi obroki hrane pa bo znašala 340 dinarjev. Sklep o ureditvi naselja ter o primernih penzijskih cenah v praksi potrjuje skrb za človeka. M. B.

Kratke iz Maribora

Preimenovanje mariborskega podjetja. — Na seji delavskega sveta Delavnic železniških vozil »Boris Kidrič« so člani delavskega sveta seznanili s poročilom okrajne komisije za potrditev zaključnega računa podjetja. Iz sklada osnovnih sredstev je delavski svet razdelil 13,8 milijonov din za ureditev centralne kurjave in potniške oddelke, za nabavo raznih strojev in orodja, za načrte za rekonstrukcijo podjetja, za opremo zbornice ambulante in za nekatere druge izboljšave. Iz sklada skupne porabe so določili 20 milijonov dinarjev za lastno udeležbo pri novogradnji tretjega stanovanjskega bloka in samskega stanovanjskega bloka ter za nakup stanovanjske hiše. Prav tako so iz tega sklada odobrili raznim društvom in organizacijam dotacije v višini nad 7 milijonov dinarjev. Na seji so enoglasno sprejeli predlog upravnega odbora, da se podjetje glede na obsežnost in osvajanje nove proizvodnje preimenuje v Tovarno železniških vozil »Boris Kidrič« Maribor. To preimenovanje je v zvezi z nadaljnjim osvajanjem novogradnje železniških vozil. Podjetje bo kljub temu še vnaprej vzdrževalo in popravljalo železniška vozila. Ze sedaj nabavlja stroje za halo za izdelovanje in vzdrževanje motornih vozil. V prvi fazi rekonstrukcijskega programa je predvidena tudi novogradnja hale za vzdrževanje in novogradnjo motornih vozil ter lahkih Diesel lokomotiv.

Prva javna oddaja Radia Maribor. Radio Maribor je priredil v dvorani kina Union javno oddajo »Pogum veljs«, na kateri je nastopilo pred mariborskim občinstvom osem pevcev, sedem recitatorjev, trije instrumentalni ansambli, dva harmonikarja in dve pesnici. Zmagal je prebrilji kvintet ptujške gimnazije. Prva javna oddaja Radia Maribor je zelo dobro uspela. Kot napovedovalca sta sodelovala Milica Kataliničeva in Hugo Florjančič. M. K.

Dežurna lekarna: »Studenti«, Gorkoga ul. 18.

RADIO

5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana: 6.00-8.05 Domače vesti, 8.15-9.35 Marija Tome; Dolenjska žetev; 9.35-14.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 14.35-15.00 Zeleni ste - poslušajte! 15.00-17.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 17.00-17.10 Domača poročila; 17.10-17.30 Zabavna glasba; 17.30-17.40 Z magnetofon in beležko naokoli; 17.40-18.00 Popolna skladba igra Mariborski instrumentalni ansambel; 18.00-22.00 Prenos sponora Radia Ljubljana.

5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana: 6.00-8.05 Domače vesti, 8.15-9.35 Marija Tome; Dolenjska žetev; 9.35-14.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 14.35-15.00 Zeleni ste - poslušajte! 15.00-17.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 17.00-17.10 Domača poročila; 17.10-17.30 Zabavna glasba; 17.30-17.40 Z magnetofon in beležko naokoli; 17.40-18.00 Popolna skladba igra Mariborski instrumentalni ansambel; 18.00-22.00 Prenos sponora Radia Ljubljana.

5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana: 6.00-8.05 Domače vesti, 8.15-9.35 Marija Tome; Dolenjska žetev; 9.35-14.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 14.35-15.00 Zeleni ste - poslušajte! 15.00-17.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 17.00-17.10 Domača poročila; 17.10-17.30 Zabavna glasba; 17.30-17.40 Z magnetofon in beležko naokoli; 17.40-18.00 Popolna skladba igra Mariborski instrumentalni ansambel; 18.00-22.00 Prenos sponora Radia Ljubljana.

5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana: 6.00-8.05 Domače vesti, 8.15-9.35 Marija Tome; Dolenjska žetev; 9.35-14.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 14.35-15.00 Zeleni ste - poslušajte! 15.00-17.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 17.00-17.10 Domača poročila; 17.10-17.30 Zabavna glasba; 17.30-17.40 Z magnetofon in beležko naokoli; 17.40-18.00 Popolna skladba igra Mariborski instrumentalni ansambel; 18.00-22.00 Prenos sponora Radia Ljubljana.

5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana: 6.00-8.05 Domače vesti, 8.15-9.35 Marija Tome; Dolenjska žetev; 9.35-14.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 14.35-15.00 Zeleni ste - poslušajte! 15.00-17.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 17.00-17.10 Domača poročila; 17.10-17.30 Zabavna glasba; 17.30-17.40 Z magnetofon in beležko naokoli; 17.40-18.00 Popolna skladba igra Mariborski instrumentalni ansambel; 18.00-22.00 Prenos sponora Radia Ljubljana.

5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana: 6.00-8.05 Domače vesti, 8.15-9.35 Marija Tome; Dolenjska žetev; 9.35-14.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 14.35-15.00 Zeleni ste - poslušajte! 15.00-17.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 17.00-17.10 Domača poročila; 17.10-17.30 Zabavna glasba; 17.30-17.40 Z magnetofon in beležko naokoli; 17.40-18.00 Popolna skladba igra Mariborski instrumentalni ansambel; 18.00-22.00 Prenos sponora Radia Ljubljana.

5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana: 6.00-8.05 Domače vesti, 8.15-9.35 Marija Tome; Dolenjska žetev; 9.35-14.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 14.35-15.00 Zeleni ste - poslušajte! 15.00-17.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 17.00-17.10 Domača poročila; 17.10-17.30 Zabavna glasba; 17.30-17.40 Z magnetofon in beležko naokoli; 17.40-18.00 Popolna skladba igra Mariborski instrumentalni ansambel; 18.00-22.00 Prenos sponora Radia Ljubljana.

5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana: 6.00-8.05 Domače vesti, 8.15-9.35 Marija Tome; Dolenjska žetev; 9.35-14.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 14.35-15.00 Zeleni ste - poslušajte! 15.00-17.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 17.00-17.10 Domača poročila; 17.10-17.30 Zabavna glasba; 17.30-17.40 Z magnetofon in beležko naokoli; 17.40-18.00 Popolna skladba igra Mariborski instrumentalni ansambel; 18.00-22.00 Prenos sponora Radia Ljubljana.

5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana: 6.00-8.05 Domače vesti, 8.15-9.35 Marija Tome; Dolenjska žetev; 9.35-14.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 14.35-15.00 Zeleni ste - poslušajte! 15.00-17.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 17.00-17.10 Domača poročila; 17.10-17.30 Zabavna glasba; 17.30-17.40 Z magnetofon in beležko naokoli; 17.40-18.00 Popolna skladba igra Mariborski instrumentalni ansambel; 18.00-22.00 Prenos sponora Radia Ljubljana.

5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana: 6.00-8.05 Domače vesti, 8.15-9.35 Marija Tome; Dolenjska žetev; 9.35-14.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 14.35-15.00 Zeleni ste - poslušajte! 15.00-17.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 17.00-17.10 Domača poročila; 17.10-17.30 Zabavna glasba; 17.30-17.40 Z magnetofon in beležko naokoli; 17.40-18.00 Popolna skladba igra Mariborski instrumentalni ansambel; 18.00-22.00 Prenos sponora Radia Ljubljana.

5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana: 6.00-8.05 Domače vesti, 8.15-9.35 Marija Tome; Dolenjska žetev; 9.35-14.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 14.35-15.00 Zeleni ste - poslušajte! 15.00-17.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 17.00-17.10 Domača poročila; 17.10-17.30 Zabavna glasba; 17.30-17.40 Z magnetofon in beležko naokoli; 17.40-18.00 Popolna skladba igra Mariborski instrumentalni ansambel; 18.00-22.00 Prenos sponora Radia Ljubljana.

5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana: 6.00-8.05 Domače vesti, 8.15-9.35 Marija Tome; Dolenjska žetev; 9.35-14.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 14.35-15.00 Zeleni ste - poslušajte! 15.00-17.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 17.00-17.10 Domača poročila; 17.10-17.30 Zabavna glasba; 17.30-17.40 Z magnetofon in beležko naokoli; 17.40-18.00 Popolna skladba igra Mariborski instrumentalni ansambel; 18.00-22.00 Prenos sponora Radia Ljubljana.

5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana: 6.00-8.05 Domače vesti, 8.15-9.35 Marija Tome; Dolenjska žetev; 9.35-14.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 14.35-15.00 Zeleni ste - poslušajte! 15.00-17.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 17.00-17.10 Domača poročila; 17.10-17.30 Zabavna glasba; 17.30-17.40 Z magnetofon in beležko naokoli; 17.40-18.00 Popolna skladba igra Mariborski instrumentalni ansambel; 18.00-22.00 Prenos sponora Radia Ljubljana.

5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana: 6.00-8.05 Domače vesti, 8.15-9.35 Marija Tome; Dolenjska žetev; 9.35-14.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 14.35-15.00 Zeleni ste - poslušajte! 15.00-17.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 17.00-17.10 Domača poročila; 17.10-17.30 Zabavna glasba; 17.30-17.40 Z magnetofon in beležko naokoli; 17.40-18.00 Popolna skladba igra Mariborski instrumentalni ansambel; 18.00-22.00 Prenos sponora Radia Ljubljana.

5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana: 6.00-8.05 Domače vesti, 8.15-9.35 Marija Tome; Dolenjska žetev; 9.35-14.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 14.35-15.00 Zeleni ste - poslušajte! 15.00-17.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 17.00-17.10 Domača poročila; 17.10-17.30 Zabavna glasba; 17.30-17.40 Z magnetofon in beležko naokoli; 17.40-18.00 Popolna skladba igra Mariborski instrumentalni ansambel; 18.00-22.00 Prenos sponora Radia Ljubljana.

5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana: 6.00-8.05 Domače vesti, 8.15-9.35 Marija Tome; Dolenjska žetev; 9.35-14.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 14.35-15.00 Zeleni ste - poslušajte! 15.00-17.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 17.00-17.10 Domača poročila; 17.10-17.30 Zabavna glasba; 17.30-17.40 Z magnetofon in beležko naokoli; 17.40-18.00 Popolna skladba igra Mariborski instrumentalni ansambel; 18.00-22.00 Prenos sponora Radia Ljubljana.

5.00-8.00 Prenos sponora Radia Ljubljana: 6.00-8.05 Domače vesti, 8.15-9.35 Marija Tome; Dolenjska žetev; 9.35-14.35 Prenos sponora Radia Ljubljana; 14.35-15.00 Zeleni ste - poslušajte! 15.00-17.00 Prenos sponora Radia Ljubljana; 17.00-17.10 Domača poročila; 17.10-17.30 Zabavna glasba; 17.30-17.40 Z magnetofon in beležko naokoli; 17.40-18.00 Popolna skladba igra Mariborski instrumentalni ansambel; 18.00-22.00 Prenos sponora Radia Ljubljana.

IZVOLILI BODO 40 DELEGATOV

Na konferenci sindikalnega aktivna konjiške občine so razpravljali o pripravah na bližnje volitve v skupščino socialnega zavarovanja. Pri tem so ugotovili, da je bilo doslej premalo povezave med skupščino socialnega zavarovanja in drugimi organi. V občini je skupno z upokojenci nad 4000 zavarovancev. Ker bodo volili na 100 zavarovancev po enega delegata, bodo na predvolilnih sestankih izbrali 40 delegatov. Sklepnili so, da bodo ti sestanki zaključeni do konca meseca, pripravile in izvedle pa jih bodo sindikalne podružnice.

Da bi se zavarovalni podrobnosti seznanili z delom dosedanja skupščine, bodo njeni člani poročali na sestankih o dosedanjem delovanju. Izvoljeni delegati se bodo sestali sredi junija in izvolili novo-občinsko skupščino socialnega zavarovanja ter štiri delegate za državno skupščino socialnega zavarovanja ter štiri delegate za okrajno skupščino socialnega zavarovanja. Na konferenci sindikalnega aktivna konjiške občine so razpravljali o pripravah na bližnje volitve v skupščino socialnega zavarovanja. Pri tem so ugotovili, da je bilo doslej premalo povezave med skupščino socialnega zavarovanja in drugimi organi. V občini je skupno z upokojenci nad 4000 zavarovancev. Ker bodo volili na 100 zavarovancev po enega delegata, bodo na predvolilnih sestankih izbrali 40 delegatov. Sklepnili so, da bodo ti sestanki zaključeni do konca meseca, pripravile in izvedle pa jih bodo sindikalne podružnice.

Da bi se zavarovalni podrobnosti seznanili z delom dosedanja skupščine, bodo njeni člani poročali na sestankih o dosedanjem delovanju. Izvoljeni delegati se bodo sestali sredi junija in izvolili novo-občinsko skupščino socialnega zavarovanja ter štiri delegate za državno skupščino socialnega zavarovanja ter štiri delegate za okrajno skupščino socialnega zavarovanja. Na konferenci sindikalnega aktivna konjiške občine so razpravljali o pripravah na bližnje volitve v skupščino socialnega zavarovanja. Pri tem so ugotovili, da je bilo doslej premalo povezave med skupščino socialnega zavarovanja in drugimi organi. V občini je skupno z upokojenci nad 4000 zavarovancev. Ker bodo volili na 100 zavarovancev po enega delegata, bodo na predvolilnih sestankih izbrali 40 delegatov. Sklepnili so, da bodo ti sestanki zaključeni do konca meseca, pripravile in izvedle pa jih bodo sindikalne podružnice.

Da bi se zavarovalni podrobnosti seznanili z delom dosedanja skupščine, bodo njeni člani poročali na sestankih o dosedanjem delovanju. Izvoljeni delegati se bodo sestali sredi junija in izvolili novo-občinsko skupščino socialnega zavarovanja ter štiri delegate za državno skupščino socialnega zavarovanja ter štiri delegate za okrajno skupščino socialnega zavarovanja. Na konferenci sindikalnega aktivna konjiške občine so razpravljali o pripravah na bližnje volitve v skupščino socialnega zavarovanja. Pri tem so ugotovili, da je bilo doslej premalo povezave med skupščino socialnega zavarovanja in drugimi organi. V občini je skupno z upokojenci nad 4000 zavarovancev. Ker bodo volili na 100 zavarovancev po enega delegata, bodo na predvolilnih sestankih izbrali 40 delegatov. Sklepnili so, da bodo ti sestanki zaključeni do konca meseca, pripravile in izvedle pa jih bodo sindikalne podružnice.

Da bi se zavarovalni podrobnosti seznanili z delom dosedanja skupščine, bodo njeni člani poročali na sestankih o dosedanjem delovanju. Izvoljeni delegati se bodo sestali sredi junija in izvolili novo-občinsko skupščino socialnega zavarovanja ter štiri delegate za državno skupščino socialnega zavarovanja ter štiri delegate za okrajno skupščino socialnega zavarovanja. Na konferenci sindikalnega aktivna konjiške občine so razpravljali o pripravah na bližnje volitve v skupščino socialnega zavarovanja. Pri tem so ugotovili, da je bilo doslej premalo povezave med skupščino socialnega zavarovanja in drugimi organi. V občini je skupno z upokojenci nad 4000 zavarovancev. Ker bodo volili na 100 zavarovancev po enega delegata, bodo na predvolilnih sestankih izbrali 40 delegatov. Sklepnili so, da bodo ti sestanki zaključeni do konca meseca, pripravile in izvedle pa jih bodo sindikalne podružnice.

Da bi se zavarovalni podrobnosti seznanili z delom dosedanja skupščine, bodo njeni člani poročali na sestankih o dosedanjem delovanju. Izvoljeni delegati se bodo sestali sredi junija in izvolili novo-občinsko skupščino socialnega zavarovanja ter štiri delegate za državno skupščino socialnega zavarovanja ter štiri delegate za okrajno skupščino socialnega zavarovanja. Na konferenci sindikalnega aktivna konjiške občine so razpravljali o pripravah na bližnje volitve v skupščino socialnega zavarovanja. Pri tem so ugotovili, da je bilo doslej premalo povezave med skupščino socialnega zavarovanja in drugimi organi. V občini je skupno z upokojenci nad 4000 zavarovancev. Ker bodo volili na 100 zavarovancev po enega delegata, bodo na predvolilnih sestankih izbrali 40 delegatov. Sklepnili so, da bodo ti sestanki zaključeni do konca meseca, pripravile in izvedle pa jih bodo sindikalne podružnice.

Da bi se zavarovalni podrobnosti seznanili z delom dosedanja skupščine, bodo njeni člani poročali na sestankih o dosedanjem delovanju. Izvoljeni delegati se bodo sestali sredi junija in izvolili novo-občinsko skupščino socialnega zavarovanja ter štiri delegate za državno skupščino socialnega zavarovanja ter štiri delegate za okrajno skupščino socialnega zavarovanja. Na konferenci sindikalnega aktivna konjiške občine so razpravljali o pripravah na bližnje volitve v skupščino socialnega zavarovanja. Pri tem so ugotovili, da je bilo doslej premalo povezave med skupščino socialnega zavarovanja in drugimi organi. V občini je skupno z upokojenci nad 4000 zavarovancev. Ker bodo volili na 100 zavarovancev po enega delegata, bodo na predvolilnih sestankih izbrali 40 delegatov. Sklepnili so, da bodo ti sestanki zaključeni do konca meseca, pripravile in izvedle pa jih bodo sindikalne podružnice.

Da bi se zavarovalni podrobnosti seznanili z delom dosedanja skupščine, bodo njeni člani poročali na sestankih o dosedanjem delovanju. Izvoljeni delegati se bodo sestali sredi junija in izvolili novo-občinsko skupščino socialnega zavarovanja ter štiri delegate za državno skupščino socialnega zavarovanja ter štiri delegate za okrajno skupščino socialnega zavarovanja. Na konferenci sindikalnega aktivna konjiške občine so razpravljali o pripravah na bližnje volitve v skupščino socialnega zavarovanja. Pri tem so ugotovili, da je bilo doslej premalo povezave med skupščino socialnega zavarovanja in drugimi organi. V občini je skupno z upokojenci nad 4000 zavarovancev. Ker bodo volili na 100 zavarovancev po enega delegata, bodo na predvolilnih sestankih izbrali 40 delegatov. Sklepnili so, da bodo ti sestanki zaključeni do konca meseca, pripravile in izvedle pa jih bodo sindikalne podružnice.

Da bi se zavarovalni podrobnosti seznanili z delom dosedanja skupščine, bodo njeni člani poročali na sestankih o dosedanjem delovanju. Izvoljeni delegati se bodo sestali sredi junija in izvolili novo-občinsko skupščino socialnega zavarovanja ter štiri delegate za državno skupščino socialnega zavarovanja ter štiri delegate za okrajno skupščino socialnega zavarovanja. Na konferenci sindikalnega aktivna konjiške občine so razpravljali o pripravah na bližnje volitve v skupščino socialnega zavarovanja. Pri tem so ugotovili, da je bilo doslej premalo povezave med skupščino socialnega zavarovanja in drugimi organi. V občini je skupno z upokojenci nad 4000 zavarovancev. Ker bodo volili na 100 zavarovancev po enega delegata, bodo na predvolilnih sestankih izbrali 40 delegatov. Sklepnili so, da bodo ti sestanki zaključeni do konca meseca, pripravile in izvedle pa jih bodo sindikalne podružnice.

Da bi se zavarovalni podrobnosti seznanili z delom dosedanja skupščine, bodo njeni člani poročali na sestankih o dosedanjem delovanju. Izvoljeni delegati se bodo sestali sredi junija in izvolili novo-občinsko skupščino socialnega zavarovanja ter štiri delegate za državno skupščino socialnega zavarovanja ter štiri delegate za okrajno skupščino socialnega zavarovanja. Na konferenci sindikalnega aktivna konjiške občine so razpravljali o pripravah na bližnje volitve v skupščino socialnega zavarovanja. Pri tem so ugotovili, da je bilo doslej premalo povezave med skupščino socialnega zavarovanja in drugimi organi. V občini je skupno z upokojenci nad 4000 zavarovancev. Ker bodo volili na 100 zavarovancev po enega delegata, bodo na predvolilnih sestankih izbrali 40 delegatov. Sklepnili so, da bodo ti sestanki zaključeni do konca meseca, pripravile in izvedle pa jih bodo sindikalne podružnice.

Da bi se zavarovalni podrobnosti seznanili z delom dosedanja skupščine, bodo njeni člani poročali na sestankih o dosedanjem delovanju. Izvoljeni delegati se bodo sestali sredi junija in izvolili novo-občinsko skupščino socialnega zavarovanja ter štiri delegate za državno skupščino socialnega zavarovanja ter štiri delegate za okrajno skupščino socialnega zavarovanja. Na konferenci sindikalnega aktivna konjiške občine so razpravljali o pripravah na bližnje volitve v skupščino socialnega zavarovanja. Pri tem so ugotovili, da je bilo doslej premalo povezave med skupščino socialnega zavarovanja in drugimi organi. V občini je skupno z upokojenci nad 4000 zavarovancev. Ker bodo volili na 100 zavarovancev po enega delegata, bodo na predvolilnih sestankih izbrali 40 delegatov. Sklepnili so, da bodo ti sestanki zaključeni do konca meseca, pripravile in izvedle pa jih bodo sindikalne podružnice.

Da bi se zavarovalni pod

Pomembno slavlje v občini Ljutomer

V soboto bodo prebivalci Ljutomerske občine proslavili s govilnimi prireditvami II. občinski praznik. V nedeljo prireditve ob 90. obletnici I. slovenskega tabora. Napredek občine v zadnjih letih. — Skrbne priprave za sobotno in nedeljsko slavlje tudi v ostalih krajih Pomurja. — Stevilna presenečenja za obiskovalce priške metropole.

Prebivalci občine Ljutomer so se dostojno pripravili na proslavo II. občinskega praznika, ki bo letos povezana z 90. obletnico I. slovenskega tabora. Občinski praznik praznujejo v spomin na prvi sestanek organizatorjev narodnoosvobodilnega gibanja v Ljutomerem okoliših, ki je bil 1. VI. 1941, na Babičevem domu na Cveni št. 13. Sestanka so se udeležili Jakob Babič s Cveno, Jan Hedžet z Razkrižja, narodni heroj Jože Kerenčič s Koga in Janez Nemec s Cveno. O sestanku ni nobenega pismenega dokumenta. Prav tako so vsi udeleženci tega sestanka dali svoja prijava v borbi proti okupatorju. S Cveno se je udeležila občinska organizacija razširila v Ljutomer, na Kamenščak in v Čezanjce. Takoj po napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo je začela ilegalno delovati postojanka OF pri Nadi Rajhovi na Moli pri Ljutomeru. K Rajhovi so večkrat prihajali vodja osvobodilnega gibanja v Prekmurju leta 1941 narodni heroj Stefan Kovač-Marko ter narodna herojinja Vinko Megla in Jože Kerenčič. Zaradi izdajstva so padle prve žrtve. Med prvimi je bil artilerist Jakob Babič s Cveno in njegov oče. Sestajanje odbora 1941 je padel Babič kot prvi član narodnoosvobodilnega gibanja v občini Ljutomer.

ga gibanja v občini Ljutomer. Na občinski praznik se bodo prebivalci občine z ostalimi prebivalci Pomurja spomnili izredno junakaške borbe pri Žaljkovih v Logarovcih, kjer bodo odkrili tudi spominsko ploščo. Pet tovarišev in eno tovarišico je tukaj napadlo več desetih Kozakov. Partizani so sprejeli borbo, niti pomislili niso na predajo. Pred borbo so uničili vse zapiske, da ne bi kdo prišel v nesrečo. Pred Jurjem so padli borbeni vzkliki. Prodor je bil podnevi v velikem snegu in skozi zelo močan sovražnikov obroč. Junaki sta se zadržala Žaljkov oče in mati, ki so ju Kozaki ubili. V borbi so padli oboja Žaljka, Joško Berden in Branko Bernot, medtem ko je bil Ciril Jureš težko ranjen in zaradi tega ujet. Ujeti so tudi Vido Petje, medtem ko je Stane Simončič dobil sedem ran. Jureš Cirila so težko ranjenega obesili na Glavnem trgu v Ljutomeru, medtem ko so Vido Petje ubili v mariborskih zaporih ali pa na Moli ob Muri. V neizbrisnem spominu bodo ostale tudi borbe v Podgradju, Velicah, Mekotnjaku, Čezanjcih, na Kamenščaku, Vogričevcih, Grlavci in drugod. Pri Ribičevem mlinu v Čezanjcih je okupator ustrelil 25 mladih ljudi. Talci so padli tudi v Ivanjkovcih, pri Mali Nedelji, na Moli ob Muri i. dr. Prebivalci Ljutomerske občine so lahko ponosni na svoje sinove in hčerke, na grobovine, na katerih je zrasla svobodna Prekija.

PESTER PROGRAM OBČINSKEGA PRAZNIKA
Program občinskega praznika v Ljutomeru je plod večmesečnih priprav v katerih so sodelovale vse organizacije in društva v občini. V soboto, 31. maja, se bodo vrstile prireditve občinskega praznika. Ob 9. uri bo svečana seja občinskega ljudskega odbora in občinskega odbora Socialistične zveze. Prav tako bodo ob 10. uri odprli vinjsko razstavo, ki bo povezana s poskušajo najkvalitetnejših vin Ljutomerskega vinogradiškega bazena. Dopoldne bodo v Podgradju zanimive demonstracije uporabe traktorja Ferguson s 26 priključki. V Ljutomerski Konfektiji bo sindikalna podružnica razvila svoj prapor. Popoldne ob 14. uri bodo pri Žaljkovih v Logarovcih odkrili spominsko ploščo. Ljutomerčani se zelo zanimajo za gostovanje Slovenskega narodnega gledališča iz Maribora, ki se bo ob 20. uri predstavilo z »Dnevnikom Ane Frank«. Po predstavi je napovedan ognjemet in intimitni večerni taborni ogenj.

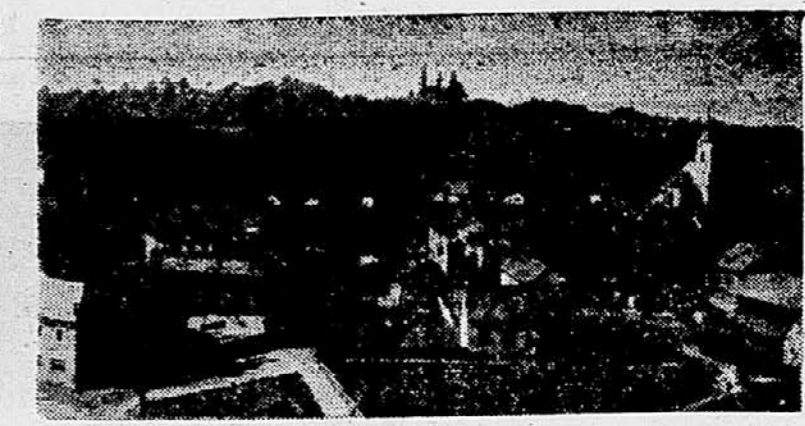
I. JUNIJA GLAVNE PRIREDITVE
Glavne prireditve bodo v nedeljo 1. junija. Ob 9. uri dopoldne se bodo zgrnile množice udeležencev v prijetni senči mnogih stoletnih hrastov Seršenovnega loga ter doživljale pester in kvalitetno zelo dobro pripravljene razne opake in usnarne nobenega industrijskega ali vsaj večjega obrtnega obrata. Struktura udeležbe proizvodov po posameznih gospodarskih panogah je bila taka, da je štiri petine družbenega proizvoda dajalo kmetijstvo, vse ostale gospodarske panoge pa eno petino. V zadnjih 13 letih se stanje iz leta v leto popravljalo in je industrija v družbenem proizvodu občine udeležena z 22,5 odst., kmetijstvo z 51 odst., obrt s 17 odst. trgovina z 8 odst. in gostinstvo z 1,5 odst. Zaradi tega se tudi iz leta v leto povečuje vrednost narodnega dohodka. Kmetijstvo bo v občini še dolgo časa zavzemalo prvo mesto. Socialistični sektor kmetijstva zavzema okrog 1400 ha. Osnovni problemi za razvoj kmetijstva v občini so obnova sadjarstva in vinogradištva v socialističnem in zasebnem sektorju. Prav tako bo treba na področju občine organizacijsko in kadrovske okrepitevi kmetijske zadruge ter poskrbeti za regulacijo Stavniške doline. Podjetja v občini posvečajo posebno skrb raznim rekonstrukcijam. Tako so Ljutomersko opekarno že preuredili. V teku so tudi rekonstrukcijska dela v lukavski opekarni in v Melekoprometu. Tovarni usnja ter Konfektiji v Ljutomeru.

OBČINA SE JE DOBRO UVELJAVILA
Ljutomerska občina je v zadnjem času dosegla mnogo lepih uspehov. Leta 1945 ni bilo na področju občine razen opake in usnarne nobenega industrijskega ali vsaj večjega obrtnega obrata. Struktura udeležbe proizvodov po posameznih gospodarskih panogah je bila taka, da je štiri petine družbenega proizvoda dajalo kmetijstvo, vse ostale gospodarske panoge pa eno petino. V zadnjih 13 letih se stanje iz leta v leto popravljalo in je industrija v družbenem proizvodu občine udeležena z 22,5 odst., kmetijstvo z 51 odst., obrt s 17 odst. trgovina z 8 odst. in gostinstvo z 1,5 odst. Zaradi tega se tudi iz leta v leto povečuje vrednost narodnega dohodka. Kmetijstvo bo v občini še dolgo časa zavzemalo prvo mesto. Socialistični sektor kmetijstva zavzema okrog 1400 ha. Osnovni problemi za razvoj kmetijstva v občini so obnova sadjarstva in vinogradištva v socialističnem in zasebnem sektorju. Prav tako bo treba na področju občine organizacijsko in kadrovske okrepitevi kmetijske zadruge ter poskrbeti za regulacijo Stavniške doline. Podjetja v občini posvečajo posebno skrb raznim rekonstrukcijam. Tako so Ljutomersko opekarno že preuredili. V teku so tudi rekonstrukcijska dela v lukavski opekarni in v Melekoprometu. Tovarni usnja ter Konfektiji v Ljutomeru.

RAZVOJ KOMUNALNE DEJAVNOSTI
V mejah finančnih močnosti skrbi občina tudi za odvijanje komunalnih del. Tako bodo v treh tednih zaključili gradnjo ceste Kotnikov breg—Jeruzale. Sedaj gradijo na Glavnem trgu stanovanjsko stavbo s poštnimi prostori. Uredili in oleskali so Glavni trg, medtem ko je v načrtu tudi ureditev Staroga trga. Letos nameravajo okrepitevi tudi vodovodno omrežje, ker primanjkuje vode. Prav tako bodo letos začeli popravljati šolsko poslopje osemletke »Ivana Cankarja« v Ljutomeru. Na Ormoški cesti bodo začeli graditi šeststanovanjski blok. Tudi krajevni odbori imajo letos mnogo več sredstev za popravila cest in mostov.

SKRBE ZA ZDRAVSTVO IN PROSVETO
V zadnjih dveh letih se je zdravstvena služba v Ljutomerski občini izboljšala. Dobili so nove prostore za lekarno in potrebno opremo. Preurejena je bila stavba zdravstvenega doma Ljutomer s tremi ordinacijami. Danes zdravstveni dom ne ustreza več vedno večjim potrebam, ker mu primanjkuje predvsem prostori za ureditev otroškega dispanzerja in dispanzerja za žene. Občina gradi v Križevcih pri Ljutomeru poslopje, v katerem bodo prostori za splošno ambulanto, posvetovalnica za matere in otroke, zobna

ambulanta in stanovanja za zdravstvene delavce. Na področju občine primanjkuje predvsem srednjemedicinskega kadra. Tudi na prosvetnem področju so bili doseženi v zadnjih letih vidni rezultati, ki se odražajo v živahnosti kulturnoprosvetnih dejavnosti in aktivnejšem delu šolskih odborov pri reševanju perečih problemov šolske vzgoje. Pomankanje finančnih sredstev pa mnogokrat ovira še bolj plodno delo.

Ob II. občinskem prazniku v Ljutomeru se spominjamo vseh občanov in jim želimo veselo praznovanje, v bodoče pa še mnogo delovnih zmag.

- Občinski ljudski odbor, Ljutomer,
- Občinski odbor SZDL, Ljutomer,
- Občinski odbor ZB, Ljutomer,
- Občinski komite ZKS, Ljutomer,
- Občinski komite LMS,
- in ostale organizacije:
- Križevske opekarne, Križevci pri Ljutomeru,
- Zadružna obrtno podjetje »Agrotehnika - servise«, Ljutomer,
- »Steklo - barve«, Ljutomer,
- Vinogradiško gospodarstvo, Ljutomer,
- Trgovsko podjetje »Zarja«, Ljutomer,
- »Zica«, industrija žičnih proizvodov, Ljutomer,
- Tovarna usnja, Ljutomer,
- Opakarna, Ljutomer,
- Ljutomerska klet, Ljutomer.

OBIŠČITE CIRKUS-VARIJETA
v Tivoliju - Ljubljana.
Predstave dnevno ob 18. in 20.30.
Sodelujejo inozemski artisti - velikomestni spored.
Blagajna je odprta vsak dan od 10. do 12. in od 16. ure dalje.
3193-R

Po ugodni ceni prodamo dobro ohranjen **KOTEL ZA KUHANJE** s pripadajočimi deli.
Prostornina cca 2 kub. m., gretje indirektno s paro. Ponudbe pod »Ugodno« v ogl. odd. 3191-R

TRGOVSKEGA POMOČNIKA
železninarske stroke za pošiljke trgovsko podjetje v Ljubljani. Ponudbe pošiljite v oglašni oddelček pod »Železninar«. 3192-R

RAZPIS
Komisija za razpis mest direktorjev podjetij pri **ObLO Ljubljana - Sentvid** razpisuje na podlagi 21. čl. Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Ur. l. FLRJ, št. 52/57) **mesto DIREKTORJA** **podjetja »Telekomunikacije - Ljubljana Pržana«**
Pogoji: višja strokovna izobrazba in 10 let delovnega staža ali srednja strokovna izobrazba in 15 let delovnega staža v elektro stroki — šibki tok. Pismene ponudbe z življenjepisom in podatki o solski in strokovni kvalifikaciji ter dosedanjih zaposlitvah pošiljite Komisiji za razpis mest direktorjev podjetij pri ObLO Ljubljana - Sentvid najkasneje do 31. maja 1958.
Komisija za razpis mest direktorjev 2970-R pri ObLO Ljubljana - Sentvid.

RADIO
5.00-8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) - vmes ob 8.30-8.40 Reklame: 8.40-8.45 Naš jedilnik; 8.05 Slovenske pesni pojo mali vokalni ansambli; 8.35 Prijetno razvedrilje z orkestrom Johny Douglas; 9.00 Uro z ruskimi mojstri; 10.10 Melodije potujejo; 11.00 Odlomki iz komičnih oper; 11.30 Cilebanom - dober dan! (Gustav Striška: Maj in priključki); 11.45 Pesni za naše male (otroške pesni poje zborček iz šole Frana Levstika p. v. Marje Brezovec); 12.00 Hans Carste z velikim zabavnim orkestrom; 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Rajko Rakovec: Zajedalci pašne živine: 12.40 Pesni o planinah (Poje Ljubljanski kornar 2bor); 13.15 Laha glasba; 13.40 Popoldanski divertiment; W. A. Mozart: Turška koračnica; Gioachino Rossini: Otokoro; 13.50 Fantazična prodajalna; 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame; 15.30 Humoreska tega tedna - O. Henry: Potegavščina; 16.00 Z našimi in inozemskimi solisti in skladatelji; 17.00 Lira kvintet Jožeta Kampeca; 17.25 Zabavna glasba, vmes reklame; 17.30 Radijski dnevnik; 19.50 Tedenski notranje-politični pregled; 20.05 Javni četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Mladi poljski sklad; 21.30-21.45 Odlomki za tulino (prenos iz Beograda).
II. program (na valu 292,1 in in 98,9 mHz) 14.00 Od prijete do arije (Sodelujejo solisti zagrebške Ljubljanske in mariborske opere); 15.00 Napoved časa poročila in vremenjska napoved; 15.10 Ljubljanska kronika in obvestila; 15.25-16.00 Jugoslovanske pesni in kola igra kvarteta Milan Stante.
Ob obletnici tragične smrti se Te spominjamo naš ljubljani; in nepozabljeni **MARIJAN** v življenju si imel mnogo prijateljev, ob Tvoji nesreči pa se ni našel dober prijatelj, da bi Ti prisloobil na pomoč. Tvoje mlado in plemenito življenje je vse prežgodeli usabljen. **Zalujoci družina v doživ.**

Komisija za sklepanje in odpuščanje delovnih razmerij pri **Opakarni Menges** razpisuje del. mesta za: 1. **SAMOSTOJNEGA RAČUNOVODJEO (KINJO)** 2. **SEKRETARKE**
Pogoji: ad 1.: popolnoma samostojen računovodja (kinja) z dovršeno srednjo ekonomsko ali njej enakovredno šolo, ozir. z večletno prakso na vodilnem mestu v računovodstvu; ad 2.: dovršena administrativna šola po možnosti z nekajletno prakso. Nastop službe s 1. VII. 1958. Plača po tarifnem pravilniku podjetja. 3194-R

RAZPIS
Upravni odbor trgovskega podjetja **»TEHNOMETAL«**, Ljubljana, Titova cesta 24, razpisuje na podlagi člena 95. uredbе o ustanavljanju podjetij in obrtov ter pravil podjetja, delovno mesto **POMOČNIKA DIREKTORJA PODJETJA.**
Pogoji: dovršena ekonomska fakulteta z diplomom in triletna praksa v stroki, ali ekonomska srednja šola in desetletna praksa v stroki, potrebna praksa v zunanjetrговinskem poslovanju in znanje tujega jezika. Lastnorodno pisane ponudbe z življenjepisom in obširno navedbo dosedanjih zaposlitve naj interese pošiljajo do 10. junija 1958 upravnemu odboru podjetja. — Plača po tarifnem pravilniku.

RAZPIS ŠTIPENDIJ
Komisija sklada za štipendije OLO Gorica razpisuje naslednje štipendije: **PRAVNA FAKULTETA 2, VIŠJA UPRAVNA ŠOLA (dveletna) 2, EKONOMSKA FAKULTETA 2, TEHNIŠKA FAKULTETA, gradbeni oddelek 1, FILOZOFSKA FAKULTETA 2 (psihologija 1 in filozofija 1), FAKULTETA ZA STOMATOLOGIJO 1, VIŠJA ŠOLA ZA SOCIALNE DELAVCE 4, VIŠJI ADMINISTRATIVNI TEČAJ 2, VIŠJA PEDAGOŠKA ŠOLA (angleščina 3 in matematika 3), VIŠJA STATISTIČNA ŠOLA 2, SREDNJA EKONOMSKA ŠOLA 6, SREDNJA TEHNIŠKA — geodetski oddelek 2, ŠOLA ZA SANITARNE TEHNIKE 2, SREDNJA KMETIJSKA ŠOLA 1, DVELETNA ADMINISTRATIVNA ŠOLA 6, KNJIŽNICARSKA ARHIVSKA ŠOLA 2.** Prednost pri dodeljevanju štipendij bodo imeli otroci padlih borcev. Vsi prosilci naj vložijo pravilno kolkovano prošnjo in sledeče priloge: 1. prepis zadnjega šolskega spritevala, 2. potrdilo o vpisu v šolo (razen za visoke šole), 3. potrdilo o prejemanju ali neprejemanju otroškega dodatka, 4. potrdilo o imovinskem stanju staršev, 5. potrdilo o družinski skupnosti, 6. mnenje mladinske organizacije o prosilcu. Komisija ne bo upoštevala prošnji, ki ne bodo pravilno kolkovane, katerim ne bodo priložene zahtevane priloge in tistih, ki niso zajete v razpisu. Rok za vlaganje prošnji je do 15. julija 1958. Komisija ne bo reševala prošnji, ki bodo dospеле po navedenem roku. **KOMISIJA SKLADA ZA ŠTIPENDIJE OLO GORICA.** 3150-R

POZIV
V smislu 33. člena tarifnega pravilnika podjetja pozivamo vse delavce: a) ki so bili med letom 6 mesecev v delovnem razmerju, pa jim je delovno razmerje prenehalo po njihovi krivdi, b) ki so bili med letom 3 mesece v delovnem razmerju, pa jim je delov. razmerje prenehalo z odpuščanjem podjetja, s potekom pogodbe, zaradi upokojitve in podobnih razlogov, da dvignejo razliko osebnega dohodka (dobička) za 1. 1957. Po 3 mesecih od razglasitve tega poziva izgubijo delavci, ki se ne zglasijo pri podjetju, pravico do razlike osebnega dohodka. **Gradbeno podjetje GRADBENIK Izola.**

Upravni odbor Kovinskega podjetja »UNITAS«, Ljubljana, Celovška 224 razpisuje delovno mesto **Računovodje**
Pogoji: ustrezna strokovna usposobljenost za samostojno vodenje računovodskih poslov s potrebno prakso. Nastop službe po dogovoru. Ponudbe pošiljite na naslov: **»UNITAS«, Ljubljana, Celovška 224** 3106-R

Upravni odbor Trgovskega podjetja **»MAVRICA«** IZOLA razpisuje delovno mesto **RAČUNOVODJEO (KINJE)**
Pogoji: potrebna šolska izobrazba in 5 let prakse kot računovodja trg. podjetij ali 10 let prakse v finančnem knjigovodstvu. Plača po tarifnem pravilniku oz. dogovoru. — Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in podatkih o dosedanjem službovanju pošiljate podjetju. 3146-R

RAZPIS ZA ŠTIPENDIJE
Komisija sklada za štipendije OLO Gorica razpisuje naslednje štipendije: **PRAVNA FAKULTETA 2, VIŠJA UPRAVNA ŠOLA (dveletna) 2, EKONOMSKA FAKULTETA 2, TEHNIŠKA FAKULTETA, gradbeni oddelek 1, FILOZOFSKA FAKULTETA 2 (psihologija 1 in filozofija 1), FAKULTETA ZA STOMATOLOGIJO 1, VIŠJA ŠOLA ZA SOCIALNE DELAVCE 4, VIŠJI ADMINISTRATIVNI TEČAJ 2, VIŠJA PEDAGOŠKA ŠOLA (angleščina 3 in matematika 3), VIŠJA STATISTIČNA ŠOLA 2, SREDNJA EKONOMSKA ŠOLA 6, SREDNJA TEHNIŠKA — geodetski oddelek 2, ŠOLA ZA SANITARNE TEHNIKE 2, SREDNJA KMETIJSKA ŠOLA 1, DVELETNA ADMINISTRATIVNA ŠOLA 6, KNJIŽNICARSKA ARHIVSKA ŠOLA 2.** Prednost pri dodeljevanju štipendij bodo imeli otroci padlih borcev. Vsi prosilci naj vložijo pravilno kolkovano prošnjo in sledeče priloge: 1. prepis zadnjega šolskega spritevala, 2. potrdilo o vpisu v šolo (razen za visoke šole), 3. potrdilo o prejemanju ali neprejemanju otroškega dodatka, 4. potrdilo o imovinskem stanju staršev, 5. potrdilo o družinski skupnosti, 6. mnenje mladinske organizacije o prosilcu. Komisija ne bo upoštevala prošnji, ki ne bodo pravilno kolkovane, katerim ne bodo priložene zahtevane priloge in tistih, ki niso zajete v razpisu. Rok za vlaganje prošnji je do 15. julija 1958. Komisija ne bo reševala prošnji, ki bodo dospеле po navedenem roku. **KOMISIJA SKLADA ZA ŠTIPENDIJE OLO GORICA.** 3150-R

KMETIJSKA ZADRUGA Slovenska Bistrica razpisuje **MESTO RAČUNOVODJEO**
Pogoji: srednja strokovna izobrazba z nekaj let prakse ali nižja strokovna izobrazba z večletno prakso v vodenju računovodstva. Nastop službe takoj. Plača po tarifnem pravilniku. Prošnjo z vsemi potrebnimi dokumenti pošiljate najkasneje do 30. maja 1958 na naslov: **Kmetijska zadruga Slovenska Bistrica, pošta Slovenska Bistrica, Mariborska c. 1.** 3147-R

Zahvala
Vsem, ki so spremlili našo drago **MARIJO TOMŠIČEVO roj. KUZMIN** iz Ormoža
na njeni zadnji poti ter ji ob slovesu darovali vence in cvetje, najiskrenejša hvala. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so nam ob njeni smrti izrekli svoje sožalje. Prisrčna hvala zdravnikom in strežnemu osebju Ptujске bolnišnice za skrbno nego v njenem najtežjem času. **ZALUJOČI OSTALI**

ZAHVALA. Ob težkem udarcu, ki naju je zadel z izgubo ljubljene hčerke **DARINKE VRLINŠKOVE**
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nama, darovali toliko lepih vencev in šopkov ter jo v tako velikem številu spremlili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo vola dolžna organizacijam ZKS, ZB, SZDL, sosedom, kolektivu Zadrुžne mlekarne v Kranju, učiteljskemu zboru osemletke Fr. Prešerna v Kranju ter vsem Darinkinim sošolcem, ki so se tako lepo poslovili od nje. Zahvaljujemo se docentu dr. Matajcu, sobni zdravnici dr. Fetičovi, sestram in ostalemu osebju Otroške klinike v Ljubljani za njihovo skrb. Se enkrat vsem prisrčna hvala! **Kolrca, 27. maja 1958.** **Mena in Franci Vrlinšek**

Tovarna koles **»ROG«** Ljubljana, Trubarjeva 17 zaposli takoj: strojne ključavnice, kolenske mehanike, galvanizerje, nekvalificirane delavce za pričetke, transportne delavce, personalnega evidenciarnega in administratorja, planerja proizvodnje in dispanzerja, strojne tehnike, konstruktore in tehnologe. Interesenti naj se osebno javijo v upravi podjetja v četrtek ob 8. uri. 3143-R

Zapustila nas je v 81. letu starosti naša ljuba mama, stara mama, sestra **MARIJA MIHELJ roj. ERJAVEC**
Pogreb nepozabne bo v četrtek, 29. maja 1958, ob 17. uri iz Nikolajeve mrliške vežice na pokopališče Zale. **Zalujoci: sinova Frane in Gustav z družinama, sestra Ana ter ostalo sorodstvo.** Ljubljana, 28. maja 1958.

Zahvala
Vsem, ki so spremlili našo drago **MARIJO TOMŠIČEVO roj. KUZMIN** iz Ormoža
na njeni zadnji poti ter ji ob slovesu darovali vence in cvetje, najiskrenejša hvala. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so nam ob njeni smrti izrekli svoje sožalje. Prisrčna hvala zdravnikom in strežnemu osebju Ptujске bolnišnice za skrbno nego v njenem najtežjem času. **ZALUJOČI OSTALI**

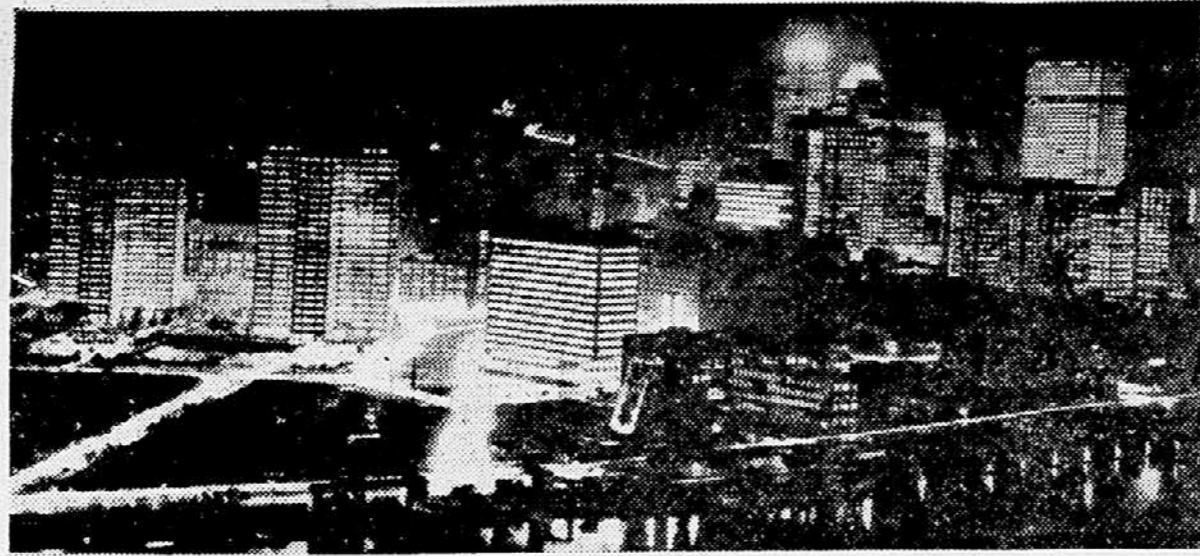
ZAHVALA. Ob težkem udarcu, ki naju je zadel z izgubo ljubljene hčerke **DARINKE VRLINŠKOVE**
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nama, darovali toliko lepih vencev in šopkov ter jo v tako velikem številu spremlili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo vola dolžna organizacijam ZKS, ZB, SZDL, sosedom, kolektivu Zadrुžne mlekarne v Kranju, učiteljskemu zboru osemletke Fr. Prešerna v Kranju ter vsem Darinkinim sošolcem, ki so se tako lepo poslovili od nje. Zahvaljujemo se docentu dr. Matajcu, sobni zdravnici dr. Fetičovi, sestram in ostalemu osebju Otroške klinike v Ljubljani za njihovo skrb. Se enkrat vsem prisrčna hvala! **Kolrca, 27. maja 1958.** **Mena in Franci Vrlinšek**

ZAHVALA. Ob težkem udarcu, ki naju je zadel z izgubo ljubljene hčerke **DARINKE VRLINŠKOVE**
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nama, darovali toliko lepih vencev in šopkov ter jo v tako velikem številu spremlili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo vola dolžna organizacijam ZKS, ZB, SZDL, sosedom, kolektivu Zadrुžne mlekarne v Kranju, učiteljskemu zboru osemletke Fr. Prešerna v Kranju ter vsem Darinkinim sošolcem, ki so se tako lepo poslovili od nje. Zahvaljujemo se docentu dr. Matajcu, sobni zdravnici dr. Fetičovi, sestram in ostalemu osebju Otroške klinike v Ljubljani za njihovo skrb. Se enkrat vsem prisrčna hvala! **Kolrca, 27. maja 1958.** **Mena in Franci Vrlinšek**

II. MEDNARODNI LESNI SEJEM 29. in 30. maja komercialni dnevi!
Sodelujejo: Avstrija, Holandska, Italija, Vzhodna in Zahodna Nemčija, Jugoslavija.
Pregled uspehov lesno-predelovalne industrije! — Praktične demonstracije lesno-transportnih in obdelovalnih strojev! — Najboljša priložnost za sklepanje trgovskih poslov! — Delovni kolektivi — šolska vodstva, organizirajte skupinski ogled sejma!
25% popust na železnici!

DROBIZ

2,72 m VISOK OHRVOLT je mazel na vrhu Joze Martinovca v Virgocu. Rastlina ima 184 listov. Mraz ji ne škoduje. POMARANČE zorijo pri nas v decembru. Ko so v Orebiču pobrali ob novem letu zrele plodove, so drevesa zaradi toplega vremena takoj zaveveta in nastavila novi plod. Ki je zdaj že velik kot kokoške jajce. V aprilu bodo pomaranče dozorele. JOZA RK ima verjetno najkrajši prillek v Jugoslaviji. Tako se piše kmet iz Zremina pri Sunju. TRETJE ZOBE je dobila cvetica Cirokova. Ki je pravkar proslavila svoj 85. rojstni dan. Starša dobro vidita in slišita, tudi domača dela opravlja še vedno zelo spretno. S FRAČO je ustrelil dvanajstletni Davorin Glasović divjo gos iz late, v katero je za šalo ustrelil kamenček. Kamen je zadel gos v glavo in jo ommil, da je padla presenečenu fantu pred noge. LIMONE GOJI z velikim uspehom brivce Pavao Lapret v mestecu Glini. Pred dvajsetimi leti je na svojem vrhu posadil nekoliko divjakov Bernardincev in jih cepil. Drevesca so se aklimatizirala in jim mraz ne škoduje. Vsako zimo prinašajo obilo plodu.

Takšno je ponoči središče Pitsburga — prvega ameriškega mesta, ki dobiva električno energijo iz atomske centrale.

Bernardinci postajajo nepotrebni

Na švicarsko-italijanski meji, na prelazu Velikega Sv. Bernarda, stoji starodavno gostišče, ki ga upravljajo menihi. Gostišče je znano predvsem po legendarnih psih — bernardincih, ki iščejo in rešujejo ponesrečene in onemogle turiste v snežnih zametih in plazovih tega dela švicarskih Alp. V analni gostišča Velikega Sv. Bernarda so zapisana imena ponesrečencev. Teh ni malo. Veliko jih je našlo smrt v gorah, še več pa je tistih, ki so jih rešili. Zima traja tu devet mesecev in še celo v »poletnih« mesecih pa

stopi čisto hud mraz z nepričakovanimi snežnimi zameti. Pred leti so na novo speljali cesto iz švicarske pokrajine Wallis v italijansko dolino Aoste in uredili reševalne postaje s telefonskimi zvezami in ležišči ter jih založili z okrepčili. Stevilo nesreč se je odslej zmanjšalo in tako so štirinajst reševalci — doslužili. Zato bi morali menihi opustiti vzgojo in vzrejo teh psov, saj so postali nepotrebni in — predragi. V hudih zimah, ko je prelaz

neprehoden in je gostišče odrezano od ostalega sveta, morajo menihi deliti svoja žita in pičla živila s psi, ki potrebujejo mnogo hrane. Bernardinci so križanci, zumrle pasme molos iz Male Azije in dolgočake pasme pi-nerejskih psov. Doraščeni tehtajo 100 do 150 kg. Vendar bodo menihi še naprej

Našli so gusarsko blago

Odpreda za podmorska raziskovanja, ki jo vodi Amerikaneec Koffman, je našla pred meseci blizu Bahamskih otokov na morskem dnu dobro ohranjene ostanke spanske galeje iz 17. stoletja. Ladijski trup je bil poln hrastovih zabojev z orožjem, ki so ga prerasle korale in školjke. Nato so odkrili na nekem otoku veliko kraško jamo. Pred zazidanim vhodom je ležalo več človeških okostnjakov. Verjetno so bili to domačini, ki so jih pobili gusarji. V jami so izkopali granitni sarkofag, v katerem je bilo 2200 velikih zlatnikov z mrtvaško glavo. Člani odprave raziskujejo sedaj Želvin otok, kjer je bil nekdanji glavni štab francoskih gusarjev in otopče pred Jamaico, kjer so gospodarili britanski gusarji.

262. Hladen zrak, ki je zavel skozi vrata, Pierrotov glas in hrup borbe so kmalu predramili Nepeeso. Ko jo je bil McTaggart izpustil, je padla na tla poleg Bareeja. Preden je pogledala očeta, so se njene oči zaustavile na psu. Baree je živel! Telo mu je podhrtevalo, oči je odprl in ko je zagledal Nepeeso, je poskusil dvigniti glavo.

Najmanjši rentgenski aparat

Podjetju Armour v Chicagu je uspelo konstruirati rentgenski aparat v velikosti skatlice za žigalice. Za izvor žarkov rabi radioaktivni stroncij 90. Novi aparat pomeni veliko olajšavo v zdravstveni praksi, ker ga lahko zdravnik nosi v torbi. Razen tega ga bodo verjetno mogli uporabljati tudi v industriji za kontrolo kakovosti.

Zanimiv prizor nasprotij z Daljnega vzhoda: moderna trgovska ladja in jadrnica, ki jo domačini še vedno uporabljajo za prevožno sredstvo.

Glasbeni instrument »NONA«

V zavodu za glasbene instrumente v Moskvi so izdelali nov električni glasbeni instrument, ki so ga imenovali »Nona« ali »B-9«. Njegova poglavitna lastnost je mnogovrstnost. Instrument ima diatonsko klaviaturo velikega koncertnega klavirja, ni pa večji od majhnega pianina v čedni orehovi omari. »Nona« lahko da okoli tri stot glasov. Med njimi so violina, havajska kitara, klarinet itd. En sam glasbenik mora na novem instrumentu izvajati dela, ki so napisana za najrazličnejše instrumente. Doslej so razen prototipa izdelali samo dve aparaturi, eno za moskovski Radio, drugo pa za mednarodno razstavo v Bruslju, kjer jo obiskovalci lahko vidijo in slišijo. »Nona« bodo izdelovali serijsko šele, ko jo bodo izpopolnili.

Rečne globline
Sava in Donava nista samo naši najdaljši, temveč tudi najgloblji jugoslovanski reki. Sava je pri Zagrebu globoka povprečno 6, pri Beogradu pa kar 17 metrov. Najgloblja je pri vasi Popovači (blizu Sremske Mitrovice), kjer so izmerili pri visokem vodnem stanju celo 26 metrov. Donava je glede globline prekosila celo vse druge evropske reke. V romantični soteski Djerdap je dosegla evropski globinski rekord — 82 metrov! Na tem mestu je Donava precej globlja od tistega dela Jadrana, ki leži severno od črte Pula—Ankona.

Koristna atomska bomba?

Willard Libby, znani ameriški učenjak, je izjavil, da je komisija za atomsko energijo v ZDA začela proučevati možnost, da bi uporabljali atomsko bombo v mirovne namene. Manjšo atomsko bombo so položili na dno 260 m globoke vrtnice, na vrhu nekega griča v Nevadi, kjer so poskusna območja. Libby opisuje, da se je po eksploziji atomske bombe ves grič dvignil za četrta metra, na površini zemlje pa niso opazili sprememb toplote, niti niso zaznali sevanja. Edino na mestu eksplozije je nastalo ogromno žrelo. Ameriški znanstveniki menijo, da bi lahko uporabili atomske eksplozije za mirovne namene, kar odpira novo pot gigantskim zemeljskim delom. Pravijo, da so Sovjeti že začeli praktično uporabljati atomske bombe v tej smeri.

Televizija na magnetofonskem traku

Da nedavnega so mogli ohraniti televizijske oddaje za ponovne reprodukcije le na filmskem traku, oziroma tako, da je filmska kamera snemala slike na koncu katodne cevi. Filme so morali seveda razviti in šele nato so oddajo lahko ponovili. Včasih so se posnetki na traku tudi pokvarili. Razen tega je bila ponovitev tudi precej draga. Sodelavci oddelka za znanstvene raziskave londonske radijske in televizijske postaje BBC pa so sestavili aparat VERA, s katerim snemajo televizijsko oddajo v besedi in sliki na magnetofonski trak. Aparat beleži električne impulse, iz katerih so sestavljene slike na televizijskem zaslonu, ter jih je mogoče kasneje reproducirati kot vsak drug magnetofonski posnetek. Pri tem snemanju mora teči trak čez elektromagnet mnogo hitreje kot pri zvočnem snemanju. Posneti program lahko kasneje tudi zbrisejo s traku in tega ponovno uporabijo. S tem aparatom so dosegli v laboratorijih odlične uspehe. Kmalu jih bodo uvedli tudi v londonske studije.

263. Nepeesa se je dvignila na kolena in pogledala očeta Pierrot. Je slišal njen veseli klic, ko je videla, da je oče v boju močnejši. S težavo, vsa otmočna je vstala. Z nekim zadovoljstvom je opazovala McTaggartova dušeci se obraz. Niti Pierrot, niti Nepeesa nista opazila, kako so se trgovčevi prsti stegnili proti ročaju samokresa.

OGNENIKI pod Arktiko

Sovjetska potujoča polarna postaja »SP-3« je doživela 24. novembra 1954 hud dan. Oddaljena je bila od Severnega tečaja ravno sto milj. Ob 12. uri 15 minut — tako je zapisal v dnevnik dežurni pilot Babenko — je pretesla zrak silna eksplozija. Ledena plošča se je razkrala na dvoje. Razpoka se je naglo širila in v nekaj minutah je bila sredi postaje široka petdeset metrov. Zrak je bil poln žveplovodika. Smrad je uhajal iz morja vse dotle, dokler ni pokrnil razpoko nov led. Zdravnik je ugotovil pri tovariših lahko zastrupljenje.

Pred tem dogodkom je bilo le enkrat slišati o podmorskem ognjeniku v Arktični puščavi. Drzni kapitan Hateras je odkril na potovanju v smeri Severnega pola ognjenik, ki je bruhal lavo. Raziskovanja sovjetskih znanstvenikov v Arktiki so pokazala,

da so na dnu Severnega ledenega morja živi vulkani, ki jih bo treba šele odkriti. V isti smeri raziskujejo območje arktične tudi ameriški znanstveniki, ki upajo, da bodo prišli do pola pod morskem gladino z atomsko podmornico.

IZ ŽIVALSKEGA VRTE

— Oprostite, prosim, kje je kletka s človeškimi opicami? —

264. Neopazno je povlekel orožje iz toka. Počasi in previdno je začel dvigati roko in je pripravil na strel. Preostalo mu je le še toliko moči, da je skrčil prste. Zagrmel je strel in za njim še eden. Pierrotovi prsti so popustili. Nepeesa, ki se sprva ni zavedala, kaj se je zgodilo, je s prestrašenim krikom planila k očetu.

Izšel je AVTOBUSNI RED VOZNEJE FNRJ za 1958-59 godinu

To je prva velika in popolna izdaja, ki je bila izdelana v soglasju z Zvezo združenja za cestni promet v FLRJ »Autobuski red voznje« vsebuje: MEDNARODNE LINIJE, REDREPUBLISKE LINIJE, LINIJE LR SRBIJE, LR HRVATSKE, LR SLOVENIJE, LR BOSNE IN HERCEGOVINE, LR MAKEDONIJE, LR ČRNE GORE, z edinstvenim zasebnim imenikom AVTOBUSNIH POSTAJ MEST in REH AVTOBUSNIH LINIJ.

Izdaja v latinici. - Cena 1200 dinarjev. Prodajajo jo turistični biroji, poslovalnice za prevoz potnikov in knjigarne. Vsem prodajalcem dajemo 15% popusta in franko dostavo. Izvršujemo vsa neposredno sprejeta naročila samo po povzetju ali če vnaprej plačate v korist našega tekočega računa 101-T-972.

SAVREMENA ADMINISTRACIJA

izdavaško-stamparsko preduzeće Beograd, Prizrenska 6, poštini predal 479, telefon 73-508, tekoči račun 101-T-972. 3145-R

Režiser Gustav Machaty je odkril pred 30 leti Hedy Lamar ter snemal z njo film »Ekstaza«, ki je prinesel obema svetovno slavo. Sedaj hoče film ponovno posneti z ljubko 17-letno Havajko Zabishi — Majhno za-losljo.

Zapiski o partizanskem premogovniku

ING. SAMO ČERMELJ (Nadaljevanje in konec)

Ce smo hoteli priti do denarja za »preživnino«, seveda, nismo smeli več zastoj prodajati premoega. Določena je bila cena, če se ne motim, na okrog 180 lir za tono.

Zasebniki so plačevali račune v lirah ali lirskih bonih, ki so bili takrat na osvobojenem ozemlju enakovredna valuta. Zato jih je bilo mogoče zamenjati za hrano ali z njimi nam, kupiti druge dobrate za našo menzo, v katero so rudarji vlagali pri tino vso »preživnino«. Civilne in vojaške ustanove pa so dobivale premog na kredit, ali pa so ga plačevale s posebnimi obveznicami. To so bili okusno izdelani in zelo lepo tiskani formulirji, ki jih je izdajal Denarni zavod Slovenije, takrat s sedežem v črnomeljski hranilnici. Zamenjati jih je bilo mogoče za druge vrednote le pri tem zavodu, ki je bil takrat še prava emisijska banka. Zato je dosti teh obveznic počaralo v blagajni do zamenjave julija 1945.

Največji, o čem sem pa tudi najtežji odjemalec je bila seveda električna centrala v Črnomlju. Tej je moralo biti zagotovljeno gorivo in je imel zato prednost pred vsemi drugimi kupci. Lor je tiste čase bil v Črnomlju, je gotovo spominja vrste voz s konjsko in volovsko vprego, ki so skoz Kočevje, čez za jila, most čez Dobljčico (pod podprtim betonskim lokom) in s'ozil vse mesto vozili premog k železniški postaji.

Stalne so bile pritožbe o kakovosti premoega. Sicer zelo dobri belokranjski lignit gotovo ni mogel zadovoljiti kurjačev, ki so bili vajeni črnega premoega iz zalog pri železniški kurilnici.

Poraba je bila znatna. Računi so kazali na 10 do 14 kilogramov premoega za proizvedeno kilowatno uro. Če je seveda kdo videl napravo z lokomotivskim vatom in batnim parnim strojem, kjer je navadno delala le ena stopnja, se temu ni čudil.

Drugi spori so se pojavljali zaradi razlik v teži. Premog se je na kratki poti od rudnika do centrale (3,3 km) neverjetno »osušila«. Bila je pač huda zima in premog so rabili tudi drugje. Vozniki so imeli spetoma povsod dovolj znanecv, pa tudi niso mogli ves čas paziti na tovor. Pri vsem tem je bilo le poglavitno, da je premog dosegel svoj namen: grel ljudi in jim svetil.

Tudi z računi za prodano električno energijo nismo nikoli išli do kraja. Osebnost je veljalo za čase, ko smo namesto čr-

nomaljske elektrarne dajali iz rudnika energijo vsemu mestu. Prav gotovo je bilo nekam predržno obnavljati rudnik v kraju, ki je bil na razmeroma tesnem ozemlju dobesedno obkoljen od Nem. v uspešni domobranca. Vendar nas vojne operacije pri delu niso posebno motile.

Ob »nanem novembrskem vdoru domobrancev v Belo krajino«, ko so zažgali solo v Črnomlju, so bili sicer udi do bližine rudnika in zažgali depandanso civilne bolnišnice v Kanjižarici. Do jame pa niso prišli in so ostale vse naprave nepoškodovane, tako da smo v rudniku takoj nadaljevali delo. Ob takih priložnostih so se rudarji pri »ružili najbližji vojaški enoti«.

Bolj se je občutil zastoj v proizvodnji »b koncu vojne. To so se »vojni« rudarji že zadnje dni aprila z vojaškimi enotami premaknili proti Teki in Trstu. Po demobilizaciji pa so hoteli domov in svoje rudnike v Zasavju, stari belokranjski rudarji pa so se le počasi vračali v Kanjižarico.

Do danes je rudnik že znatno povečal proizvodnjo in lahko rečemo, da je tudi med vojno najboljše opravil svojo nalogo.

„USNJNI KOVČEK“

ZNANEGA AMERIŠKEGA PISATELJA BRUNA FISCHERJA JE NAPET, DRAMATIČEN IN DOBRO ZGRAJEN KRIMINALNI ROMAN S PREPRICLJIVO IZDELANIMI ZNAČAJI IN NAZORNIM OPISOM DOLOČENIH RAZMER V AMERIKI. ROMAN BO ZAČEL IZHAJATI V JUTRIŠNJI ŠTEVILKI »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«